

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av försäkringsbolagslagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i försäkringsbolagslagen, lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om försäkringskassor, lagen om pensionsstiftelser, lagen om utländska försäkringsbolag, lagen om sjömanspensioner och lagen om pension för lantbruksföretagare. Ändringarna baserar sig i huvudsak på de ändringar som föreslås i bokföringslagen.

Till den del ändringarna gäller bestämmelserna om bokföring är de till sitt innehåll i huvudsak ändringar av teknisk natur som följer av att bokföringslagen tillämpas som bakgrundslag på företag i försäkringsbranschen. Hänvisningssystematiken i försäkringsbolagslagen, lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska ändras så att de tillämpliga bestämmelser som har samma innehåll som bestämmelser i bokföringslagen inte längre skrivs ut i dessa lagar utan bokföringslagens bestämmelser genom en hänvisning till dem. Förfarandet ska vara detsamma när det gäller tillämpningen på försäkringsbolag av bestämmelser med samma innehåll i aktiebolagslagen. Sådan reglering som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär kommer att bibehållas i de samfundsrättsliga lagar som gäller företag i försäkringsbranschen och pensionsanstalter.

Om ett företag i försäkringsbranschen tillämpar verkligt värde som värderingsprincip i balansräkningen, värderar företaget enligt propositionen finansiella instrument och förvaltningsfastigheter på samma sätt som företag i andra branscher. När det gäller att ange verkliga värden i noterna, ska företagen i försäkringsbranschen kunna iaktta förenklade förfaranden, om vilka Finansinspektionen ska ge de närmare föreskrifter och anvisningar som behövs.

Det föreslås ändringar i koncernbestämmelserna om pensionsstiftelser och försäkringskassor. I fortsättningen ska koncernbestämmelserna i bokföringslagen tillämpas också på försäkringskassor och pensionsstiftelser.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2016. Bestämmelserna om bokföring ska tillämpas för första gången på försäkringsföretagens bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Lagstiftning	4
1.1.1 Regleringen av bokföringen	4
1.2 Bedömning av nuläget	5
1.2.1 Allmänt	5
1.2.2 Värderingsprinciper	6
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
2.1 Lagstiftningens struktur	8
2.2 Principerna om bestämmande av verkligt värde	9
2.3 Uppgifter i verksamhetsberättelsen och noterna till bokslutet	11
2.4 Ändring av koncernbestämmelserna	12
2.5 Definitionen av en sammanslutning av allmänt intresse och dess tillämpning	13
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
3.1 Ekonomiska konsekvenser	13
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	14
3.3 Övriga konsekvenser	14
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	14
4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	14
4.1.1 Regleringen av bokföringen	14
4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	15
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	16
DETALJMOTIVERING	17
1 LAGFÖRSLAG	17
1.1 Försäkringsbolagslagen	17
8 kap. Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern	17
1.2 Lag om arbetspensionsförsäkringsbolag	25
1.3 Lag om sjömanspensioner	26
1.4 Lag om pension för lantbruksföretagare	28
1.5 Lag om utländska försäkringsbolag	28
1.6 Lag om pensionsstiftelser	29
1.7 Lag om försäkringskassor	35
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	36
3 IKRAFTTRÄDANDE	36
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	36
4.1 Bemyndiganden att utfärda förordningar, föreskrifter, och att bevilja dispens	36
LAGFÖRSLAGET	38
1. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen	38
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	42
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	43
4. Lag om ändring av 126 och 127 § i lagen om pension för lantbruksföretagare ..	44
5. Lag om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag	45
6. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser	46
7. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor	49
BILAGA	52
PARALLELLTEXTER	52
1. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen	52

RP 98/2015 rd

2. Lag om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.....	64
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	65
4. Lag om ändring av 126 och 127 § i lagen om pension för lantbruksföretagare..	68
5. Lag om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag.....	71
6. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser	75
7. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor.....	81

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning

1.1.1 Regleringen av bokföringen

Bokföringslagen (1336/1997), nedan även BFL, tillämpas i Finland som en allmän lag på företag i försäkringsbranschen. Kompletterande bestämmelser till bokföringslagen finns i försäkringsbolagslagen (521/2008), lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), lagen om försäkringskassor (1164/1992), lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) lagen om sjömanspensioner (1290/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Dessa lagar innehåller även bestämmelser om hur bestämmelserna i bokföringslagen ska tillämpas på företag i försäkringsbranschen och vilka bestämmelser i bokföringslagen som inte ska tillämpas med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

Grundläggande bestämmelser om försäkringsföretagens bokföring, bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse finns utöver bokföringslagen även i 8 kap. i försäkringsbolagslagen. De övriga ovannämnda lagarna specificerar närmast det hur bestämmelserna i försäkringsbolagslagen och bokföringslagen ska tillämpas på andra försäkringsföretag och pensionsanstalter. När det gäller försäkringskassor och pensionsstiftelser tillämpas bokföringslagen som en allmän lag, men bestämmelserna med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär har placerats i dessa lagar som gäller försäkringssammanslutningar. På dessa sammanslutningar tillämpas inte bestämmelserna i försäkringsbolagslagens 8 kapitel.

Motsvarande regleringsstruktur gäller även bestämmelser på lägre nivå, dvs. närmast tillämpningen av bokföringsförordningen (1339/1997) på företag och andra sammanslutningar i försäkringsbranschen. De specificerande bestämmelserna om tillämpning av lagen samt kompletterande bestämmelser till lagen utfärdas genom social- och hälsovårdsministeriets förordningar. Dessa förordningar är social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut (614/2008), social- och hälsovårdsministeriets förordning om antecknande av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar i försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut (615/2008), social- och hälsovårdsministeriets förordning om Sjömanspensionskassans och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut och koncernbokslut (6/2007), social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringskassors och pensionsstiftelsers bokslut (1336/2002) och social- och hälsovårdsministeriets förordning om antecknande av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter, biologiska tillgångar och vissa andra placeringar i försäkringskassors och pensionsstiftelsers bokslut (1327/2004).

Bestämmelserna om försäkringsföretagens bokslut baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (nedan årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag) samt på Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (nedan årsbokslutsdirektivet).

1.2 Bedömning av nuläget

1.2.1 Allmänt

Bestämmelserna i årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag samt de allmänna årsbokslutsdirektiven, rådets fjärde direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag och rådets sjunde direktiv om sammanställd redovisning 83/349/EEG, genomfördes i Finland 1994 då Finland anslöt sig till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Efter detta har det närmast gjorts ändringar och tillägg av teknisk karaktär i bestämmelserna med anledning av ändringar i bokföringslagen.

Beträffande stora företag och noterade bolag baserar sig bokslutsrapporteringen i allt högre grad på tillämpningen av IFRS-standards. Noterade bolag är redan nu skyldiga att upprätta sitt koncernbokslut enligt inom EU godkända IFRS-standards.

Försäkringsbolagens solvensreglering baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II). Direktivet kompletteras av bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning, som ska tillämpas direkt, samt reglerings- och genomförandestandarder. Värderingsbestämmelserna i försäkringsbolagens Solvens II-direktiv baserar sig i princip på IFRS-standards när det gäller värderingen av tillgångar och andra än försäkringstekniska skulder. I undantagsfall kan det genom kommissionens förordning föreskrivas om undantag från tillämpningen av standarderna, då deras värderingsprinciper inte motsvarar marknadsbestämd värdering.

I kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II) har identifierats vissa förenklingar när det gäller tillämpningen av IFRS-standards.

Små och medelstora företags bokslutsrapportering baserar sig alltså på EU:s årsbokslutsdirektiv, även om förenkningarna i anknytning till storlek inte tillämpas på försäkringsföretag.

Den nuvarande strukturen i 8 kap. i försäkringsbolagslagen är problematisk eftersom bestämmelserna i bokföringslagen delvis har skrivits i lagen. Delvis tillämpas bestämmelserna i bokföringslagen genom att man hänvisar till dem i försäkringsbolagslagen. Förfarandet är det samma beträffande bestämmelserna i 8 kap. i aktiebolagslagen. När bokföringslagen och aktiebolagslagen kompletteras eller annars ändras, ska 8 kap. i försäkringsbolagslagen i princip alltid också ändras på motsvarande sätt. Vanligen är det fråga om att skriva samma bestämmelser i försäkringsbolagslagen och att utesluta nya bestämmelser i aktiebolagslagen eller bokföringslagen. När bestämmelserna i bokföringslagen tillämpas genom att hänvisa till dem är det fråga om att justera hänvisningarna. Systematiken i försäkringsbolagslagens 8 kapitel är därmed inte konsekvent, när det gäller tillämpningen av bokföringslagen och även delvis i fråga om tillämpningen av aktiebolagslagen. Om en och samma direktivbestämmelse genomförs på olika sätt i försäkringsbolagslagen och bokföringslagen, uppstår det ett tolkningsproblem, som kan som värst leda till olika behandling av olika bokföringsskyldiga utan grunder.

Det är nödvändigt att justera bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen med anledning av de ändringar som föreslås i bokföringslagen. I den gällande försäkringsbolagslagen har bestämmelserna om bokföring och bokslut delvis skrivits ut, delvis hänvisas det till bokföringslagen. Hänvisningstekniska justeringar är nödvändiga för att klargöra hur de ändrade bestämmelserna i bokföringslagen ska tillämpas på försäkringsbolag. Motsvarande reglerings-

teknik som i försäkringsbolagslagen har även anammats i lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser.

1.2.2 Värderingsprinciper

I årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag finns två alternativa värderingsmetoder, anskaffningsutgiftsprincipen och verkligt värde. Då årsbokslutsdirektivet (RP 330/1994) genomfördes, valdes av de två alternativen att värdera placeringar, anskaffningsutgiftsprincipen. För företag i försäkringsbranschen bibehölls dock nationellt möjligheten att göra en intäktsförd uppskrivning av en tillgång eller ett värdepapper som betraktas som placeringstillgångar, genom vilken värdet på placeringen i bokföringen höjs högst till placeringens verkliga värde. En dylik icke-realiserad värderingspost tas beträffande placeringstillgångsposten upp i resultaträkningen som intäkt. Till sin natur är en intäktsförd uppskrivning en resultatregleringspost, och enligt en strikt tolkning är en sådan uppskrivning inte ett alternativ som identifieras i årsbokslutsdirektivet. En intäktsförd uppskrivning tilläts i Finland bara för företag i försäkringsbranschen. Man torde dock kunna tolka saken så att alternativet är acceptabelt med hänsyn till EU-lagstiftningen, eftersom kommissionen inte har inlett ett överträdelseförfarande mot Finland.

När placeringar i bokslutet värderas till anskaffningsutgiften, ska placeringarnas verkliga värden presenteras i noterna till bokslutet. I genomförandeskedet infördes värderingsbestämmelserna gällande verkligt värde, som baserade sig på årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag, i social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter och anvisningar, och de motsvarande bestämmelserna ingår för närvarande i Finansinspektionen föreskrifter och anvisningar.

År 2001 kompletterades det gamla årsbokslutsdirektivet (78/660/EEG) om årsbokslut i vissa typer av bolag med bestämmelser enligt vilka finansieringsinstrument kan värderas till verkligt värde (Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG av den 27 september 2001 om ändring av direktiven 78/660/EEG, 83/349/EEG och 86/635/EEG med avseende på värderingsreglerna för årsbokslut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag samt i banker och andra finansiella institut). Senare, år 2003, ändrades det gamla årsbokslutsdirektivet på nytt så att även förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar kunde värderas till verkligt värde (Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/51/EG av den 18 juni 2003 om ändring av direktiven 78/660/EEG, 83/349/EEG, 86/635/EEG och 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag, banker och andra finansinstitut samt försäkringsföretag). Genom det sistnämnda direktivet ändrades även årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag så att bestämmelserna i bägge ändringsdirektiven även skulle gälla försäkringsföretag. Regleringen när det gäller försäkringsföretag ändrades så att medlemsstaterna minst skulle tillåta att finansiella instrument värderas till verkligt värde i koncernbokslutet. Dessa ändringar var hänvisningstekniska tillägg till årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag, och de dåvarande bestämmelserna om värderingen till verkligt värde ändrades inte. Syftet med ändringsdirektivet var att göra sådana ändringar i årsbokslutsdirektiven med stöd av vilka andra företag kunde tillämpa motsvarande bestämmelser som företag som upprättar sitt bokslut eller koncernbokslut enligt IFRS-standarder som har godkänts inom Euroepiska unionen. Dessa bestämmelser om verkligt värde som gäller alla branscher genomfördes i Finland 2004, samtidigt som bestämmelser infördes i fråga om hur Europaparlamentets och rådets förordning 1606/2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder enligt principen inget hinder — inget tvång, ska tillämpas. Avvikande från andra branscher tilläts tillämpningen av ifrågakvarande standarder inte för företag i försäkringsbranschen vid uppgörande av särskilda bokslut.

Verkliga värden enligt bestämmelserna i årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag och årsbokslutsdirektivet ska enligt den principiella debatten under rådsbehandlingen av ändringsdirektivet 2003/51/EG vara lika stora. Syftet var inte att definiera olika stora verkliga värden för

en viss bransch. Senare bestämmelser i årsbokslutsdirektivet uttrycker sammanhagen på litet annorlunda sätt än årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag. I fråga om försäkringsföretag har medlemsstaterna därmed till sitt förfogande flera olika alternativa sätt som baserar sig på årsbokslutsdirektiven och som kompletterar varandra att föreskriva om fastställandet av verkligt värde. Med tilläggen ville man uttryckligen göra det möjligt att det beträffande företag i försäkringsbranschen ska finnas till förfogande samma värderingsmetoder som beträffande företag i andra branscher. Därtill kan medlemsstaterna tillåta eller kräva att internationella redovisningsstandarder ska tillämpas på icke-noterade företags bokslut eller koncernbokslut.

De allmänna bestämmelserna om verkligt värde som baserar sig på artiklarna 42 a—42 f i det gamla årsbokslutsdirektivet genomfördes genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om antecknande av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar i försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut. Införandet av bestämmelserna i den nationella lagstiftningen baserar sig på medlemsstaternas bedömning. Vid genomförandet gjordes ingen konsekvensanalys utan utgångspunkten var att ge företag i försäkringsbranschen motsvarande möjligheter som företag i andra branscher hade. Förordningen har i praktiken inte tillämpats, och dess tillämplighet för arbetspensionsförsäkringsverksamheten har bedömts separat senare i en arbetsgrupp i social- och hälsovårdsministeriet.

Företag i försäkringsbranschen har inte utnyttjat möjligheten att värdera finansiella instrument, förvaltningsfastigheter eller biologiska tillgångar till verkligt värde i sin balansräkning och de har inte heller på frivillig basis tillämpat internationella IFRS-standarder vid upprättandet av sina koncernbokslut.

Till det nya bokslutsdirektivet 2013/34/EU lades i artikel 8.6 en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna får tillåta eller kräva redovisning och värdering av samt upplysningar om finansiella instrument i överensstämmelse med internationella redovisningsstandarder som antagits i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002. I detta sammanhang ändrades årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag inte. Det är delvis en tolkningsfråga om nämnda artikel 8.6 även gäller försäkringsbolag. När de tidigare tilläggen gällande värderingen till verkligt värde har kompletterat redovisningsbestämmelserna gällande försäkringsföretag, har det i denna proposition tolkats att även tillägget i fråga ska kunna tillämpas på upprättandet av ett försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut, även om årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag inte ändrades. Enligt jämförelsetabellen som har bifogats till direktivet ska hänvisningar till artikel 8.6 anses vara hänvisningar till artikel 42a.5a i det gamla redovisningsdirektivet. Bestämmelsen ansluter sig sålunda till en sådan helhet som tillämpas på försäkringsföretag, då syftet är att minimera skillnader mellan olika branscher vid tillämpandet av värderingsreglerna för finansiella instrument. Tolkat på det här sättet ska det vara möjligt att tillämpa bestämmelserna om verkligt värde i bokföringslagen även på upprättandet av försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut.

I Sverige genomfördes ovannämnda ändringsdirektiv från 2001 och 2003 genom 4 kap. 14 a—14 g § i årsredovisningslagen (1995:1554). Paragraferna som motsvarar artiklarna 14 f och 14 g §, som gällde förvaltningsfastigheter, upphävdes 2011 innan de kunde tillämpas. Detta berodde på att de inte överensstämde med gällande skattebestämmelser i Sverige. De i fråga varande bestämmelserna i årsredovisningslagen tillämpas även med stöd av 4 kap. 1 § i den svenska lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560). Det är värt att observera att det i 4 kap. 14 b § 2 mom. i den svenska årsredovisningslagen direkt hänvisas till internationella IFRS-standarder, som har godkänts med stöd av förordning 1606/2002. I Sverige har lagstiftaren gjort samma tolkning av det begränsade tillämpandet av IFRS-standarder som det är fråga om i artikel 8.6 i årsbokslutsdirektivet när det gäller värderingen av finansiella instrument och de noter som ska lämnas om dem i bokslutet.

Efter genomförandet av årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag har flera bestämmelser, till exempel principerna för fastställandet av verkligt värde, specificerats. Ofta söks det vägledning från IFRS-standarder när det gäller att tolka bestämmelserna i årsbokslutsdirektiven. Utgångspunkten för internationella redovisningsstandarder är att redovisningsbestämmelserna ska vara likadana oberoende bransch. Till exempel värderingen och behandlingen av finansiella instrument i bokföringen beror inte på det vem som råkar äga ett finansiellt instrument utan eventuella skillnader kan bero på det i vilket syfte, till exempel säkringsredovisning, de används.

I Finland har bestämmelserna om uppskrivningar i försäkringsbranschen inte justerats i samband med ändringar i bokföringslagen, och i försäkringsbranschen kan alltjämt göras intäktsförda uppskrivningar av tillgångsposter som hör till placeringstillgångar. Avvikande från bokföringslagen kan uppskrivningar göras i försäkringsbranschen även i andra tillgångar än förslitning icke underkastade anläggningstillgångar. Även till andra delar har bestämmelserna om försäkringsföretagens placeringar, som baserar sig på anskaffningsutgiftsprincipen, förblivit nästan oförändrade under de tjugo åren som gått sedan genomförandet av årsbokslutsdirektiven. I bestämmelserna om bokföring och bokslut i försäkringsbolagslagen, till exempel nedskrivning av placeringar som hålls till förfallodag, finns vissa branschvisa skillnader jämfört med bestämmelserna för företag i andra branscher.

Företag och pensionsanstalter i försäkringsbranschen iakttar anskaffningsutgiftsprincipen i sin bokföring. Däremot baserar sig deras solvensreglering i princip på värderingen av placeringarna till verkligt värde. Om det verkliga värdet även kunde tillämpas i bokföringen så att placeringarna värderades till verkligt värde i balansräkningen, ska detta minska den administrativa bördan och öka överskådligheten av den externa rapporteringen av företag i försäkringsbranschen. Tills vidare har skattebestämmelserna anses utgöra ett hinder till övergången till bokföringslösningar som baserar sig på verkligt värde. Företag i försäkringsbranschen ska inte lämnas utanför eventuella ändringar i skattelagstiftningen, vilket innebär att det för företag i försäkringsbranschen ska göras möjligt att tillämpa samma bokföringsmässiga lösningar som företag i andra branscher kan tillämpa.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Lagstiftningens struktur

Målsättningen är att minska överlappningen av bestämmelser i olika lagar.

I samband med justeringarna med anledning av ändringar i bokföringslagen ska systematiken i 8 kap. i försäkringsbolagslagen ändras så att när det är fråga om en bestämmelse i bokföringslagen, ska denna bestämmelse tillämpas i stället för att den ska skrivas ut i 8 kap. i försäkringsbolagslagen. Syftet är att använda samma systematik som i årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag 91/674/EEG och årsbokslutsdirektivet 2013/34/EU.

Det föreslås även att bestämmelserna om försäkringskassor och pensionsstiftelser ska ändras på motsvarande sätt då det inte uttryckligen är fråga om regleringsbehov som gäller en den speciella karaktären av en pensionsstiftelses verksamhet. Detta innebär att bestämmelserna i bokföringslagen i princip ska tillämpas i större omfattning, även om flera bestämmelser som har uteslutits i gällande lag och som ska inkluderas i de tillämpliga bestämmelserna, inte i praktiken kommer att tillämpas på upprättandet av en pensionsstiftelses bokslut.

Även tillämpningen av aktiebolagslagens 8 kap. (624/2006) ska ändras på motsvarande sätt som det ovan redogörs om den inbördes tillämpningen av bokföringslagen och försäkringsbolagslagen. När en bestämmelse i aktiebolagslagen är tillämplig, ska det hänvisas till den i

8 kap. i försäkringsbolagslagen. Det är inte meningen att ändra bestämmelsernas innehåll annat än när detta föranleds av allmänna justeringar av bestämmelserna som även ska tillämpas på försäkringsföretag.

Det föreslås att 3 kap. 2 § i bokföringslagen ska kompletteras med bestämmelser som tar hänsyn till eventuella särdrag för olika branscher. Enligt paragrafens 3 mom. ska en sådan bestämmelse i bokföringslagen som på ett betydande sätt äventyrar givandet av en rättvisande bild inte tillämpas. Denna bestämmelse ska nämnas i noterna och samtidigt ska det redovisas om grunderna för att låta bli att tillämpa bestämmelsen samt om dess inverkan på resultat och den ekonomiska ställningen. Bokföringslagens flexibla bestämmelser ska därmed göra det möjligt att beakta branschspecifika särdrag.

Det att ändringen av hänvisningssystematiken eventuellt påverkar bestämmelsernas tydlighet kan kompenseras med Finansinspektionens anvisningar om de tillämpliga lagarna i stället för att bestämmelserna i bokföringslagen och aktiebolagslagen skrivs ut i 8 kap. i försäkringsbolagslagen såsom i dagsläget.

2.2 Principerna om bestämmande av verkligt värde

Målsättningen med förslaget är att bestämmelserna om verkligt värde ska justeras med beaktande av de bestämmelser som föreslås i bokföringslagen.

Huvudprinciperna för fastställandet av verkligt värde är i princip enhetliga i årsbokslutsdirektivet (artikel 8), årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag (artiklarna 48 och 49) och i Solvens II-direktivet (artikel 75). I bokslutet är utgångspunkten för värderingen av placeringar till verkligt värde att man ska använda offentliga prisnoteringar på reglerade marknadsplatser, på vilka priserna återspeglar transaktioner mellan sakkunniga partner som är villiga att göra transaktioner och som är oberoende av varandra. Då dylika prisnoteringar inte finns tillgängliga eller då marknadsomständigheterna till den grad är exceptionella att dessa noterade priser inte av motiverad anledning kan betraktas som pålitliga, kan värderingsmodeller eller andra metoder tillämpas. Användningen av värderingsmodeller och -metoder är alltid förknippad med osäkerhet, som till exempel kan ansluta sig till valet av variabler i modellen, modellens kalibrering eller det material på basis av vilket värderingen görs. I praktiken ska det inte finnas väsentliga skillnader i placeringarnas verkliga värden när det gäller noterna till bokslutet eller solvensrapporteringen. När det är fråga om marknadsbestämd värdering, utesluts i artikel 16 i Solvens II-förordningen värderingen av finansiella tillgångar eller skulder till anskaffningsutgift eller periodiserad anskaffningsutgift.

När utgångspunkten är att placeringarnas verkliga värden bestäms enligt marknadssituationen, kan man inte genom en förordning av ministeriet fastställa verkliga värden för enskilda placeringar. Genom förordning av ministeriet är det inte heller möjligt att föreskriva om sådana modeller och metoder som alltid ska ge den mest rättvisande bilden om placeringarnas verkliga värde, utan användningen av modeller och metoder är alltid förknippad med bedömning från fall till fall.

De nationella principerna för bestämmandet av verkligt värde i försäkringsbranschen ingår i Finansinspektionen anvisningar och föreskrifter och de baserar sig i huvudsak på bestämmelserna i årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag från 1991. Bestämmelserna i internationella IFRS-redovisningsstandarder om fastställandet av verkligt värde är mer detaljerade än de nationella bestämmelserna, som baserar sig på årsbokslutsdirektivet. Tillämpningen av standarderna kan öka den administrativa bördan i förhållande till nuläget.

RP 98/2015 rd

Under beredningen har det visat sig att företag i försäkringsbranschen inte för närvarande har beredskap eller till alla delar förutsättningar att övergå till tillämpningen av internationella redovisningsstandarder gällande finansiella instrument eller förvaltningsfastigheter. Därför behövs Finansinspektionens föreskrifter om fastställandet av verkligt värde som baserar sig på årsbokslutsdirektiven alltjämt, när det gäller noterna till bokslutet.

Det är alltjämt nödvändigt att tillåta för försäkringsföretagen möjligheten att även värdera andra placeringar än sådana som utgör täckning för fondförsäkringar i balansräkningen till verkligt värde enligt den gällande principen inget hinder, inget tvång. Ifall ett försäkringsföretag övergår till värdering till verkligt värde i balansräkningen, är det skyldigt att iaktta samma allmänna principer i 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen som andra bokföringsskyldiga. När placeringar värderas till verkligt värde i balansräkningen, är det inte nödvändigt att tillämpa Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om upptagandet av verkligt värde i noterna. När försäkringsföretagens företagsstyrningssystem med tiden utvecklas, är Finansinspektionens separata, förenklade principer för fastställandet av verkligt värde inte nödvändigtvis lägre nödvändiga utan det blir möjligt att åtminstone huvudsakligen avstå från särskilda bestämmelser för försäkringsbranschen. Finansinspektionen kan anpassa sina föreskrifter och anvisningar med beaktande av hur den finansiella rapporteringen av företag i försäkringsbranschen framskrider mot IFRS-praxis och den finansiella rapporteringspraxisen hos andra tillsynsobjekt.

Enhetligandet av bestämmelserna om behandlingen av verkligt värde i balans- och resultaträkningen ger bättre förutsättningar än för närvarande att justera skattebestämmelser så att de ska behandla företag i olika branscher på ett jämligt sätt. Kopplingen mellan beskattningen och bokföringen förutsätter i princip att de bokföringsprinciper som ska tillämpas är kända innan skattebestämmelserna kan justeras. Om liv- och skadeförsäkringsbolagen lämnas utanför den allmänna lösningen om verkligt värde, torde detta skjuta upp justeringen av skattebestämmelser som gäller försäkringsföretag i fråga om värderingen till verkligt värde åtminstone till 2020-talet. Vid övergången till verkligt värde kan det inte vara fråga om en gemensam lösning för hela branschen utan det ska vara möjligt för varje enskilt liv- och skadeförsäkringsbolag att bedöma för- och nackdelarna med övergången, beroende på den gällande regleringen. En lösning som baserar sig på bokföringslagen gör det möjligt att alltid tillämpa den senaste standarden som har godkänts inom EU. Det kan finnas sådana företag i försäkringsbranschen som anser att det till exempel med tanke på de rapporter som sänds till intressenterna är ändamålsenligt att börja tillämpa de allmänna bokföringsprinciperna om verkligt värde enligt 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen redan tidigare.

Vid värderingen av finansiella instrument och förvaltningsfastigheter har det under beredningen inte identifierats ett behov av särskild reglering för arbetspensionsförsäkringsverksamheten så att det verkliga värdet i fråga om arbetspensionsanstalter ska betyda något annat värde än det som man vanligen avser med verkligt värde. Därmed kan Finansinspektionen enligt behov med sina föreskrifter och anvisningar se till att god marknadsred även ska fortsätta beträffande dessa tillsynsobjekt.

Försäkringsbolag som bedriver arbetspensionsförsäkring har bedömt att den ministerieförordning (615/2008) gällande verkligt värde som nämnts ovan i punkt 1.1.1 och som ska upphävas inte lämpar sig för deras verksamhet. En arbetsgrupp som social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt kom till samma slutsats i sin slutrapport av den 7.5.2012. Finansministeriet har meddelat att det anser att det är problematiskt att arbetspensionsförsäkringsbolagen ska börja värdera sina placeringstillgångar till verkligt värde innan effekterna på deras beskattning har utretts.

När de nuvarande bestämmelserna i ministeriets förordning inte lämpar sig för arbetspensionsförsäkringsbolag och eftersom arbetspensionsförsäkringsbolagen och Sjömanspensionskassan

inte anser att det ska vara ändamålsenligt, och för närvarande inte ens möjligt, att direkt börja iakttä bestämnelserna om verkligt värde som gäller andra bokföringsskyldiga, ska lösningarna beträffande verkligt värde vid behov bedömas separat senare när det gäller arbetspensionsförsäkringsverksamheten. Verkliga värden ska på samma sätt som nu ges i noterna till bokslutet på basis av Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar. Eftersom artikel 8.1.2 i årsbokslutsdirektivet förutsätter att medlemsstaterna ska tillåta värderingen av finansiella instrument till verkligt värde i koncernbokslut, är det nödvändigt att tillåta arbetspensionsförsäkringsbolagen detta alternativ tills man har kommit överens om en lösning som tar hänsyn till arbetspensionsförsäkringsverksamhetens speciella karaktär och samtidigt överensstämmer med EU-bestämmelserna om bokslut och koncernbokslut.

I fråga om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt är det meningen att möjlighet att värdera finansiella instrument och förvaltningsfastigheter till verkligt värde i balansräkningen i enlighet med 5 kap. 2 a och 2 b i bokföringslagen ska ingå i lagen om pension för lantbruksföretagare. Eftersom staten betalar en del av pensionsanstaltens pensionsutgift och den bedriver även annan försäkringsverksamhet än lagstadgad arbetspension, kan dess verksamhet inte helt jämföras med verksamheten av ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Regleringen om denna anstalt ska därför delvis betraktas separat från andra arbetspensionsförsäkringsanstalter. För Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt är tillämpandet av det verkliga värdet i balansräkningen inte ändamålsenligt med hänsyn till gällande beräkningsgrunder. Om placeringarna värderas till verkligt värde i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut, kommer detta att på kort sikt ha en inverkan på statens andel. Hänvisningen till bokföringslagens 5 kap. 2 a och 2 b § ska närmast fungera som en hänvisning till huvudprincipen om värdering till verkligt värde, även om det verkliga värdet uppges i noterna enligt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Eftersom det gällande försäkringskassor och pensionsstiftelser är fråga om det sätt på vilket arbetsgivarföretaget eller -företagen har valt att sköta arbetspensionsförsäkringen samt ordna avtalsbaserad tilläggsförsäkring och andra anställningsförmåner, är det i det här skedet inte ändamålsenligt att begränsa möjligheten att använda enhetliga värderingsgrunder i arbetsgivarföretaget och dess pensionsanstalt. Därför ska det i dessa sammanslutningars bokslut vara möjligt att enligt bedömning tillämpa bokföringslagens värderingsregler. Redan möjligheten att anordna premiebaserade tilläggsarrangemang förutsätter möjligheten att värdera tillgångar till verkligt värde.

2.3 Uppgifter i verksamhetsberättelsen och noterna till bokslutet

Syftet med förslaget är att minska den administrativa bördan så att försäkringsföretagen i sin externa rapportering inte i onödan ska förutsättas redovisa för samma uppgifter i ett flertal dokument som offentliggörs samtidigt.

Försäkringsbolaget ska offentliggöra en lägesrapport om sin solvens och finansiell ställning. Närmare bestämmelser om dess innehåll finns i artiklarna 292—298 i kommissionens delegerade förordning samt om dess struktur i bilaga XX (20). Lägesrapporten innehåller sådan information som även ska ges i bokslutsnoterna eller verksamhetsberättelsen. Enligt artikel 51.1.2 i Solvens II-direktivet ska den information som lämnas i rapporten presenteras i fullständig form eller genom hänvisning till likvärdig information, både till art och omfattning, som offentliggjorts för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav. Uppgifterna gäller bland annat väsentliga risker och värderingen av tillgångar. I lägesrapporten om solvens och finansiell ställning ska redogöras för väsentliga skillnader mellan värdering i solvenssyfte och de grunder, metoder och centrala antaganden som används vid värderingen i bokslutet samt för kvantitativa och kvalitativa skillnader med de värden som lämnats i bokslutet. Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av resultatet av företagets verksamhet

och ekonomiska ställning med beaktande av verksamhetens natur och omfattning. Därför ska i bokslutet och i verksamhetsberättelsen ges väsentliga uppgifter. Det finns inget hinder till det att det i bokslutet eller verksamhetsberättelsen hänvisas till kompletterande information som ges i lägesrapporten om solvens och finansiell ställning, i synnerhet i situationer i vilka dessa dokument offentliggörs samtidigt, i stället för att samma information ska ges på nytt i bokslutet eller verksamhetsberättelsen.

Det är möjligt att hänvisa till andra dokument i verksamhetsberättelsen. Lägesrapporten om solvens och finansiell ställning innehåller en beskrivning av bolagets företagsstyrningssystem. Enligt artikel 20.1 i årsbokslutsdirektivet ska företaget också ange var texterna i fråga är offentligt tillgängliga, när det hänvisas till beskrivningen av företagsstyrningssystemet i verksamhetsberättelsen. Denna bestämmelse har genomförts i 7 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen. Även om artikel 20 i årsbokslutsdirektivet gäller noterade bolag, ska det vara möjligt att tillämpa denna rapporteringspraxis även på försäkringsföretag som är skyldiga att ge motsvarande redogörelse med stöd av Solvens II-direktivet. Andra noter än specifikationerna till resultaträkningen och balansräkningen samt noter om upprättandet av bokslutet eller andra centrala noter behöver man inte i onödan upprepa i flera olika rapporter som ska offentliggöras, om kraven på innehåll och form till andra delar uppfylls.

Enligt det fjärde inledande stycket i årsbokslutsdirektivet ska man i redovisningslagstiftningen hålla i balans å ena sida intressen för dem som använder bokslut och å andra sidan undvika onödiga rapporteringskrav, vilket överensstämmer med företagens intressen. Det kan anses vara onödigt att upprepa samma information i flera dokument som offentliggörs samtidigt.

Om ett bokföringsskyldigt försäkringsbolag i sin verksamhetsberättelse eller noterna till bokslutet hänvisar till en rapport som lämnats i ett annat dokument eller rapport beträffande sådan information som ska lämnas i verksamhetsberättelsen eller bokslutet, ska dessa delar specificeras tillräckligt noga. Dessa delar ska anses vara en del av bokslutsrapporteringen och i princip omfattas av revision. Den bokföringsskyldige får själv avgöra hur den ordnar sin externa rapportering. Finansinspektionen kan vid behov utfärda anvisningar eller föreskrifter om hur bokslutsrapporteringen ska anordnas.

2.4 Ändring av koncernbestämmelserna

Syftet är att med förslaget förenhetliga regelverket för upprättande av koncernbokslut med bestämmelser som gäller andra bokföringsskyldiga då det inte finns en särskild regel som motiverar en avvikelse i fråga om försäkringsbranschen.

Skyldigheten att upprätta försäkringsföretagens koncernbokslut baserar sig i princip på allmänna redovisningsprinciper.

I försäkringsbolaglagen, lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ingår bestämmelser som gäller dessa sammanslutningars skyldighet att upprätta ett koncernbokslut samt deras behandling som dotter- eller intresseföretag i en annan sammanslutnings koncernbokslut. Till sin natur motsvarar dessa bestämmelser tolkningar av det allmänna sakläget.

När det är fråga om upprättandet av koncernbokslutet för ett företag i annan bransch än försäkringsbranschen, kan det inte anses vara ändamålsenligt att placera dessa bestämmelser i försäkringslagstiftningen, när man tar hänsyn till lagstiftningens allmänna struktur och lagarnas tillämpningsområde. På motsvarande sätt kan det inte heller anses vara ändamålsenligt att kategoriskt befria en pensionsstiftelse eller en försäkringskassa från upprättandet av ett koncernbokslut, eftersom de kan vara större än små försäkringsbolag eller försäkringsföreningar.

Kategoriska bestämmelser om koncernbokslutet ska enligt förslaget upphävas och tolkningen ska göras från fall till fall enligt allmänna bestämmelser i bokföringslagen. Att bestämmelserna upphävs innebär inte automatiskt t.ex. att ett företag som är verksamt i en annan bransch ska sammanställa en pensionsstiftelse eller en försäkringskassa i sitt koncernbokslut.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags tillgångar, exklusive den andel som motsvarar dess eget kapital, hör till försäkringstagarna. Därför har det tillsvidare ansetts att fullständigt sammanställande inte i praktiken kan komma i fråga. På det egna kapitalet fastställs i arbetspensionsförsäkringsbolagets beräkningsgrunder en skälig avkastning.

Till en försäkringskassa eller pensionsstiftelse kan ackumuleras sådana extra tillgångar som inte behövs för täckande av arbetspensionsansvaren och som med Finansinspektionens tillstånd kan återbetalas till arbetsgivarföretagen.

Skyldigheterna i anslutning till avtalsbaserade tilläggsarrangemang kan vara överäckta, och på motsvarande sätt med Finansinspektionens tillstånd återbetalas till arbetsgivarföretagen. När en pensionsstiftelse eller försäkringskassa upplöses, är det möjligt att det blir tillgångar kvar för arbetsgivarföretagen efter överföringen av försäkringsbeståndet.

2.5 Definitionen av en sammanslutning av allmänt intresse och dess tillämpning

Försäkringsbolag är sammanslutningar av allmänt intresse, s.k. PIE-sammanslutningar (engl. Public Interest Entities). Enligt årsbokslutsdirektivet behöver pensionsstiftelser eller försäkringskassor inte definieras som PIE-sammanslutningar. En pensionsstiftelse eller försäkringskassa som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkringsverksamhet kunde anses bedriva verksamhet som är förknippad med allmänt intresse. Under beredningen har det inte ansetts vara ändamålsenligt att definiera en pensionskassa eller pensionsstiftelse som en PIE-sammanslutning eftersom koncernbokslutets innehåll enligt förslaget till bokföringslag ska fastställas på basis av huruvida det ingår en PIE-sammanslutning i koncernen. Fastställandet av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som PIE-sammanslutning kan därmed öka den administrativa bördan på arbetsgivarföretaget. På motsvarande sätt blir det också svårt att motivera de lättnader om bokslutets innehåll som för närvarande gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor, om dessa sammanslutningar ska anses vara av allmänt intresse. Enligt artikel 40 i årsbokslutsdirektivet får medlemsstaterna inte tillåta PIE-sammanslutningar sådana förknippningar och undantag som föreskrivs i direktivet.

På pensionsstiftelser och försäkringskassor kan selektivt riktas krav som gäller PIE-sammanslutningar gällande till exempel revisionen, även om de inte definierades som PIE-sammanslutningar.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Enligt uppgifter från Finansinspektionen var 59 inhemska försäkringsbolag verksamma i Finland 2015. Av dem var 37 skadeförsäkringsbolag, 15 livförsäkringsbolag och sju pensionsförsäkringsbolag. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring för arbetstagare som hör till deras verksamhetskrets.

Propositionens konsekvenser ansluter sig till ändringen av bokföringslagen. Eftersom företag i försäkringsbranschen inte utnyttjar möjligheten att värdera tillgångar till verkligt värde i balansräkningen, har ändringar på kort sikt inga ekonomiska konsekvenser.

RP 98/2015 rd

I enskilda fall kan pensionsstiftelsers och försäkringskassors administrativa börda öka, ifall Finansinspektionen anser att tillämpandet av bokföringslagens bestämmelser leder till skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut.

Propositionen kan ha konsekvenser för innehållet av bokslut eller koncernbokslut av sådana företag som hör till en pensionsstiftelses eller försäkringskassas verksamhetskrets, om de bokföringsskyldiga, revisorerna eller tillsynsmyndigheterna gör nya tolkningar om tillämpandet av nationella bestämmelser i bokföringslagen eller IFRS-standarder.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ändringen av hänvisningssystematiken leder till ett behov att justera Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Finansinspektionen kan på ett mera konsistent sätt än för närvarande tolka tillämpandet av bokföringslagen på sina tillsynsobjekt i olika branscher i och med att det föreslås att bestämmelserna i bokföringslagen i större omfattning än för närvarande ska tillämpas på företag i försäkringsbranschen.

I fråga om solvensreglering, kan Finansinspektionen vid behov precisera föreskrifter om tillhandahållande av uppgifter, anvisningar och tabeller för statistikföring.

3.3 Övriga konsekvenser

Propositionen har inga miljökonsekvenser, konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller andra betydande samhälleliga konsekvenser.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

4.1.1 Regleringen av bokföringen

Arbets- och näringsministeriet utsåg den 7 augusti 2013 en arbetsgrupp för att bereda ändringsbehoven till bokföringslagen och annan sektorlagstiftning i anknytning till den med beaktande av ändringarna i EU:s bokslutsreglering och den senaste tidens utveckling i EU:s bokslutsnormer. Arbetsgruppen lämnade sin rapport ”Småföretagsförenklingar och årsredovisningsdirektiv 2013, Rapport av arbetsgruppen Bokföringslagens ändringar”, arbets- och näringsministeriets publikationer 48/2014, i oktober 2014. Arbets- och näringsministeriet sände rapporten på remiss den 27 oktober 2014. På basis av arbetsgruppens förslag inledde social- och hälsovårdsministeriet som tjänstearbete utredningen av hurdana effekter förslagen kommer att ha på lagstiftning som gäller företag i försäkringsbranschen, om de genomförs.

Social- och hälsovårdsministeriet sände ändringsförslagen gällande försäkringsföretag på remiss den 5 december 2014. Kompletterande förslag gällande pensionsstiftelser och försäkringskassor sändes på remiss en månad senare sen 30 december 2014.

Därtill bjöd social- och hälsovårdsministeriet de aktörer som lämnat in remissyttranden in till ett diskussionsmöte, som hölls den 20 mars 2015.

Under beredningen har lösningarna gällande allmän bokföring samt lösningarna för försäkrings- och finansbranschen diskuterats mellan tjänstemännen på arbets- och näringsministeriet, finansministeriet och Finansinspektionen. Personer som är anställda av intresseorganisationer

eller sammanslutningar i försäkringsbranscher har kunnat uttrycka sina åsikter om de ändringar i bestämmelser som är under beredning. Det har tagits några kontakter och de presenterade synpunkterna har delvis tagits i beaktande.

4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Lagutkastet sändes på remiss till justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet/bokföringsnämnden, finansministeriet, Finansinspektionen, Finlands Näringsliv EK, Finansbranschens Centralförbund FC, Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Eläkesäätiöyhdistys, Sjömanspensionskassan, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Aalto-universitetet, Svenska Handelshögskolan, Tilintarkastajat ry, Porasto Oy och Innova Oy.

Justitieministeriet, Aalto-universitetet, Svenska Handelshögskolan och Innova lämnade inga remissyttranden.

På basis av remissyttrandena var det klart att andra centrala remissinstanser är de intresseorganisationer som representerar försäkringsbranschen ansåg att det finns ett behov att förenhetliga bestämmelserna för försäkringsbranschen med bokslutsbestämmelser som gäller andra branscher och att ändringsbehovet är mer omfattande än det som social- och hälsovårdsmi- nisteriet föreslår, dvs. justeringar av närmast teknisk karaktär och ändringen av hänvisnings- systematiken, till vilka remissinstanserna, med undantag av intresseorganisationer som repre- senterar försäkringsbolag, gav sitt stöd. Intresseorganisationerna för försäkringsbranschen ställde sig negativt till största delen av de föreslagna ändringarna, i synnerhet frågor som gäl- ler ändringen av värderingsbestämmelserna beträffande placeringstillgångar och bestämmel- serna för hur intäkter av placeringar ska upptas så att de ska överensstämma med bokförings- lagens allmänna bestämmelser.

Intresseorganisationerna ställde sig även negativt till det att det för finländska livförsäkrings- bolag ska vara tillåtet att upprätta bokslutet enligt i Europa godkända IFRS-standarder.

På grund av den ovan beskrivna, delvis motstridiga responsen arrangerade ministeriet ett dis- kussionsmöte. På basis av mötet blev det klart att det finns en klar skillnad mellan myndighet- ernas och branschens intresseorganisationers åsikter, åtminstone gällande ändringarna på kort sikt.

Med anledning av remissyttrandena har det ursprungliga förslaget kompletterats så att koncern- bestämmelserna har justerats. I de lagar som gäller försäkringssammanslutningar ingår inte längre bestämmelser om upprättandet av andra sammanslutningsformers koncernbokslut. Be- stämmelserna om försäkringssammanslutningarnas koncernbokslut ska följa principen sak före form, när pensionsstiftelserna och försäkringskassorna enligt gällande lag alltid är befri- ade från skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut, oberoende av storlek eller antalet dotter- eller intresseföretag och deras affärsverksamhet eller finansieringslösningar.

Avvikande från de ursprungliga förslagen och de kompletterade förslagen som baserar sig på remissresponsen ska det inte göras några ändringar i de gällande värderingsbestämmelserna av placeringar enligt anskaffningsutgiften, som i praktiken tillämpas. Placeringarnas intäktsförda uppskrivningar ska alltså tillåtas och nedskrivningsbestämmelserna om masskuldebrevslån som hålls till förfallodagen ska inte justeras. När det gäller upptagandet av verkliga värden i noterna till bokslutet, är utgångspunkten att rapporteringen baserar sig på tolkningarna om årsbokslutsdirektivet för försäkringsföretag från 1991, som gjordes när direktivet genomfördes i Finland. Dessa principer för verkligt värde ska definieras i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar. Då de centrala funktionerna på företag i försäkringsbranschen utvecklas, ska det vara möjligt för Finansinspektionen att ändra sina föreskrifter om bokslutsrapporteringen

RP 98/2015 rd

så att de i högre grad tar hänsyn till den senaste utvecklingen och i mån av möjlighet enhetliga förfaranden med andra företag i finansbranschen.

När det är fråga om möjligheten att värdera finansiella instrument och förvaltningsfastigheter till verkligt värde i bokslutets balansräkning, ska företag i försäkringsbranschen, med undantag av arbetspensionsförsäkringsbolag, iakttä de allmänna bestämmelserna i 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen, som även gäller andra branscher. Inget företag i försäkringsbranschen har hittills utnyttjat möjligheten att värdera nämnda placeringar till verkligt värde i balansräkningen, vilket betyder att ändringen i praktiken inte har någon inverkan på företagens verksamhet.

För livförsäkringsbolag eller skadeförsäkringsbolag tillåts inte frivillig tillämpning av IFRS-standarder när ett separat bokslut upprättas. Bristen på detta alternativ kan eventuellt betraktas som ett hinder för placeringen av verksamheten i Finland. Ett dotterföretag i Finland kan inte iakttä samma redovisningsprinciper som dess moderföretag.

I fråga om försäkringsföretagen, uppskattar försäkringsbranschen att värdering till verkligt värde skulle ske tidigast vid tidpunkten för när de nya IFRS -standarderna för finansiella instrument samt den nya försäkringsredovisningsstandarderna träder i kraft. Försäkringsredovisningsstandarderna är ännu till väsentliga delar ofullbordade, och den väntas bli klar tidigast vid utgången av år 2019. Försäkringsredovisningsstandarderna kan godtas att tillämpas inom Europeiska unionen efter detta. Försäkringsbranschen förväntar sig att försäkringsredovisningsdirektivet 91/674/EES ska ändras som en konsekvens av dessa standarder. Eventuella ändringar i direktivet skulle genomföras nationellt några år senare med hänsyn till den tid det tar att bereda en direktivändring. Vid beredningen av denna proposition finns ingen tidtabell för eller ens en uppgift om kommissionens avsikt att ändra försäkringsredovisningsdirektivet. De nuvarande bestämmelserna om verkligt värde som ingår i ministerieförordningen (615/2008) och som inte tillämpas i praktiken, förblir därför obehövliga och förordningen kan upphävas.

5 Samband med andra propositioner

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen även regeringens proposition till ändring av bokföringslagen och vissa lagar med anknytning till den. De aktuella förslagen till ändring av lagar ansluter sig till förslagen för justeringen av bokföringslagstiftningen och ska sammanjämkas med de ändringar som under riksdagsbehandlingen görs i bokföringslagen enligt samma princip som om dessa förslag skulle ha ingått i samma proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Försäkringsbolagslagen

8 kap. Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

1 §. Tillämpning av aktiebolagslagen. Med hänsyn till systematiken i försäkringsbolagslagens 8 kap. är det ändamålsenligt att hänvisa till de punkter i aktiebolagslagen som ska tillämpas när försäkringsbolagslagens materiella innehåll inte med anledning av försäkringsverksamhetens karaktär förutsätter avvikande bestämmelser. Detta innebär att det inte ska finnas en omedelbar anledning att ändra försäkringsbolagslagen när bestämmelserna i 8 kap. i aktiebolagslagen ses över, om de ändrade bestämmelserna kan iakttas av försäkringsbolag.

I paragrafens 1 mom. ska göras en ovan beskriven ändring, huvudsakligen av teknisk natur, enligt vilken det i bestämmelsen direkt hänvisas till 8 kap. 5—9 § i aktiebolagslagen. Samtidigt ska de paragrafer i försäkringsbolagslagen i vilka bestämmelser från 8 kap. i aktiebolagslagen har skrivits ut upphävas. Nämda bestämmelser i aktiebolagslagen kan tillämpas av försäkringsbolag på basis av hänvisningsbestämmelsen såsom det närmare beskrivs nedan i samband med dessa paragrafer som ska upphävas eller ändras.

I 8 kap. 9 § 1 mom. 6 punkten samt 10—13 § i den gällande försäkringsbolagslagen finns bestämmelser som till sitt innehåll motsvarar 8 kap. 5—8 § i aktiebolagslagen. Innehåll som motsvarar aktiebolagslagens 8 kap. 9 § ingår delvis i 8 kap. 20 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen. När det nedan föreslås att 8 kap. 20 § 3 mom. ska upphävas, är det meningen att bevara motsvarande bestämmelser som ska tillämpas på försäkringsbolag genom att hänvisa till aktiebolagslagens 8 kap. 9 §. Samtidigt ska försäkringsbolagens skyldighet att upprätta koncernbokslut begränsas, eftersom ett bolag enligt 8 kap. 9 § i aktiebolagslagen inte behöver upprätta ett koncernbokslut, om bolaget på basis av 6 kap. 1 § 4 mom. i bokföringslagen har befriats från skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut.

Enligt 8 kap. 5 § 1 mom. i aktiebolagslagen ska av verksamhetsberättelsen alltid framgå den information som anges i nämnda lag. Motsvarande information får dock ges i bokslutsnoter i stället för verksamhetsberättelsen, om inte något annat föreskrivs i bokföringslagen. Det föreslås att denna bestämmelse ska överföras som 5 mom. till 8 kap. 5 § i aktiebolagslagen. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 8 § 4 mom. i den gällande försäkringsbolagslagen. Enligt 8 kap. 5 § 2 och 3 mom. i aktiebolagslagen ska verksamhetsberättelsen innehålla styrelsens förslag till disposition av bolagets vinst samt styrelsens förslag till eventuell utbetalning av annat fritt eget kapital och uppgå 1) antalet aktier av varje aktieslag och bolagsordningens huvudsakliga bestämmelser om varje aktieslag samt 2) de huvudsakliga villkoren för kapitallån och den på lånen upplupna, icke-kostnadsförda räntan. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 10 § 1 och 2 mom. i försäkringsbolagslagen. Enligt 8 kap. 5 § 4 mom. i aktiebolagslagen ska i verksamhetsberättelsen uppges bolagets utländska filialer. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 9 § 1 mom. 6 punkten i den gällande försäkringsbolagslagen.

Enligt 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen ska i verksamhetsberättelsen separat uppges penninglån, säkerheter och ansvarsförbindelser till personer som står bolaget nära samt de huvudsakliga villkoren för dessa, i det fall att penninglånen, säkerheterna och ansvarsförbindelserna sammanlagt överstiger 20 000 euro eller utgör mer än fem procent av bolagets eget kapital enligt balansräkningen. Ett bolag och en person anses vara närstående till varandra, om den ena parten kan utöva ett bestämmande inflytande över den andra eller ett betydande inflytande över

beslut som gäller den andras ekonomi och affärsverksamhet. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 11 § i den gällande försäkringsbolagslagen. Det föreslås att det i 8 kap. 6 § 3 mom. i aktiebolagslagen ska ingå en bestämmelse som gäller små företag och mikroföretag och som inte ska tillämpas på försäkringsbolag, eftersom lättnader som baserar sig på storlek inte tillämpas på företag i försäkringsbranschen. Därför ska tillämpandet av 3 mom. uteslutas.

Enligt 8 kap. 7 § i aktiebolagslagen ska av verksamhetsberättelsen framgå 1) om bolaget har blivit moderbolag, om bolaget har varit övertagande bolag vid en fusion eller delning eller om bolaget har delats, 2) det huvudsakliga innehållet i ett sådant emissionsbeslut som avses i 9 kap. 5 och 17 §, 3) det huvudsakliga innehållet i ett beslut som i enlighet med 10 kap. 3 § har fattats om emission av optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier, 4) de huvudsakliga villkoren för aktieteckning som baserar sig på tidigare emitterade optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier samt 5) styrelsens gällande fullmakter att emittera aktier samt optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 12 § 1 och 3—6 punkterna i den gällande försäkringsbolagslagen. De särskilda uppgifterna som hänför sig till försäkringsverksamheten, som det alltjämt finns skäl att ange i verksamhetsberättelsen, är uppgifterna om överlåtelse av försäkringsbeståndet som avses i 12 § 2 punkten. Om dessa ska alltjämt föreskrivas i 8 kap. 12 § i försäkringsbolagslagen. Det nya 2 mom. i 8 kap. 7 § i aktiebolagslagen ska omfatta en bestämmelse om små företag och mikroföretag, som inte ska tillämpas på försäkringsbolag.

Enligt 8 kap. 8 § 1 mom. i aktiebolagslagen ska i verksamhetsberättelsen för varje aktieslag uppges 1) det sammanlagda antal aktier i bolaget och moderbolaget som bolaget och dess dottersammanslutningar innehar och har mottagit som pant samt dessas relativa andelar av samtliga aktier och röstetalet för dem samt 2) de egna aktier och aktier i moderbolaget som bolaget har förvärvat och mottagit som pant under räkenskapsperioden samt avyttring och ogiltigförklaring av dessa. Enligt 8 kap. 8 § 2 mom. i aktiebolagslagen ska i verksamhetsberättelsen lämnas följande uppgifter om egna aktier och aktier i moderbolaget som under räkenskapsperioden har förvärvats och mottagits som pant av bolaget samt avyttrats och förklarats ogiltiga: 1) hur aktierna har tillfallit bolaget eller avyttrats, 2) aktiernas antal och relativa andel av samtliga aktier samt 3) betalt vederlag. Enligt 8 kap. 8 § 3 mom. i aktiebolagslagen ska aktier som bolaget innehar uppges separat från aktier som det har tagit emot som pant. Om aktier har tagits emot från eller överlåtits till en närstående, ska denne nämnas vid namn. Motsvarande bestämmelse ingår i 8 kap. 13 § 1—3 mom. i den gällande försäkringsbolagslagen. Aktiebolagslagens nya 8 kap. 8 § 4 mom. ska inte tillämpas på försäkringsbolag, eftersom bestämmelsen gäller småföretag och mikroföretag.

Enligt 8 kap. 9 § 1 mom. i aktiebolagslagen ska koncernbokslut, utöver vad som föreskrivs annanstans, upprättas i enlighet med 8 kap. Enligt första meningen i paragrafens 2 mom. ska moderbolaget alltid upprätta ett koncernbokslut, om det betalar ut medel till aktieägarna eller är ett publikt aktiebolag. En motsvarande bestämmelse ingår i 20 § 3 mom. I andra meningen i nämnda 2 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs att ett koncernbokslut dock inte behöver upprättas om bolaget på basis av 6 kap. 1 § 4 mom. i bokföringslagen har befriats från skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut. Bestämmelsen är tillämplig på försäkringsbolag, varför den kan tillämpas genom att hänvisa till den.

4 §. Tillämpning av bokföringslagen. På motsvarande sätt som gällande tillämpningen av 8 kap. i aktiebolagslagen ska det med tanke på systematiken i försäkringsbolagslagens 8 kap. vara ändamålsenligt att hänvisa till de punkter i bokföringslagen som ska tillämpas när försäkringsbolagslagens substantiella innehåll inte förutsätter avvikande bestämmelser med anledning av försäkringsverksamhetens karaktär.

RP 98/2015 rd

Bokföringslagens 3 kap. 1 § (*bokslutets innehåll*) är tillämplig på försäkringsbolag. Motsvarande bestämmelser ingår i 8 § 1 mom. i försäkringsbolagslagen, som enligt förslaget ska upphävas.

Det föreslås att 3 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen ska upphävas och följaktligen behöver man inte längre hänvisa till denna upphävda bestämmelse i försäkringsbolagslagen.

Lättnader som baserar sig på storlek har inte tillämpats på företag i försäkringsbranschen, varför 3 kap. 2 § 4 mom. och 4 § 2 mom. i bokföringslagen inte ska tillämpas på ett försäkringsbolags bokföring. Av motsvarande orsak ska inte heller bokföringslagens 5 kap. 2 a § 6 mom. (*bestämmelser gällande mikroföretag*) tillämpas. Verkligt värde är alltid för försäkringsbolag en obligatorisk not när tillgångarna värderas till anskaffningsutgiften. Bestämmelserna i bokföringslagens 5 kap. 2 a § tillämpas på försäkringsbolag när det gäller upptagandet av finansiella instrument till verkligt värde i balansräkningen enligt godkända IFRS-standarder. Bokföringslagens 7 a kap. 3 § kan inte iaktas av försäkringsbolag eftersom upprättandet av ett särskilt bokslut med iakttagande av IFRS-standarder inte ska vara tillåtet. Till andra delar kan bestämmelserna i 7 a kap. iaktas av försäkringsbolag såsom det nedan i samband med 24 § närmare förklaras. Dessa ovan beskrivna preciseringar föreslås i paragrafens 2 mom.

I paragrafens 3 mom. föreslås preciseringar som klargör hur bokföringslagens koncernbestämmelser ska tillämpas i försäkringsbolag. Bokföringslagens 6 kap. 1 §, i vilken de föreskrivs om skyldigheten att upprätta koncernbokslut, kan som sådan tillämpas av försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar. Innehållet i bokföringslagens 6 kap. 1 § 1 mom. motsvarar 20 § 1 mom. i detta kapitel. På motsvarande sätt innehåller 20 § 2 mom. bestämmelser som motsvarar bokföringslagens 6 kap. 1 § 4 mom. 6 kap. 1 § 2 och 3 mom. i bokföringslagen kommer i praktiken inte att tillämpas och därför är det inte nödvändigt att utesluta tillämpandet av dessa moment i lagen. Detta kan i stället klargöras genom Finansinspektionens anvisningar. På motsvarande sätt ska de lättnader som föreslås till bokföringslagens 6 kap. 1 § 5 och 6 mom. och bestämmelser om emittent av värdepapper som föreslås till 7 mom. även för försäkringsbolags del iaktas genom en ändring av hänvisningssystematiken, som möjliggör upphävandet av 20 § 1 och 2 mom. nedan. Bestämmelser som motsvarar 6 kap. 2 § i bokföringslagen (Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som skall ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse) ingår i 8 kap. 21 §, som enligt förslaget delvis ska upphävas. I försäkringsbolagslagen ska bara ingå bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär, vilket innebär att nämnda 6 kap. 2 § i bokföringslagen ska tillämpas på ett försäkringsbolags koncernbokslut och upprättande av verksamhetsberättelsen gällande koncernen.

Det föreslås att hänvisningen till 6 kap. 7 § 6 mom., som ska upphävas, ska uteslutas som onödig.

När det gäller tillämpningen av 7 a kap. i bokföringslagen, ska motsvarade ändring göras som ovan i 2 mom.

De nya bestämmelserna i bokföringslagens 2 kap. 4 § 2 och 4 mom. (bokföringsordning och bokföringstid) kan tillämpas av försäkringsbolag. Bestämmelserna i det gällande momentet, enligt vilket bokföringen ska göras inom tre månader, baserar sig på det att ett försäkringsbolags bokslut enligt 6 § ska upprättas inom tre månader, och därför ska bokföringen göras inom samma tid. Det nya 2 kap. 4 § 4 mom. i bokföringslagen är tillämpligt, eftersom bokföring enligt det ska göras innan bokslutet upprättas. Därför blir det gällande 4 mom. onödigt och ska upphävas.

8 §. Bokslutets innehåll. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. Det föreslås att på innehållet av ett försäkringsbolags bokslut ska tillämpas bokföringslagens 3 kap. 1 § 1 mom., vilket innebär att 1 mom. i den gällande 8 § blir onödigt. Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till 20 § i kapitlet är informativ och behövs inte, eftersom motsvarande bestämmelser kan meddelas genom en anvisning av Finansinspektionen. Paragrafens 3 mom. blir onödigt, eftersom dess innehåll motsvarar bokföringslagens 3 kap. 1 § 2 mom., som kan tillämpas av försäkringsbolag. Bestämmelserna i paragrafens 4 mom. motsvarar i huvudsak bokföringslagens 3 kap. 1 § 3 mom., som kan tillämpas av försäkringsbolag, när det i 9 § nedan ges tilläggsbestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ett försäkringsbolags verksamhetsberättelse. Det att de upplysningar som ska ges i verksamhetsberättelsen alternativt kan ges i bokslutsnoterna följer av 8 kap. 5 § 1 mom. i aktiebolagslagen. Därför är momentet onödigt och kan upphävas. Paragrafens 5 mom. motsvarar 3 kap. 1 § 7 mom. i bokföringslagen, som ska tillämpas på försäkringsbolag. Därför kan det upphävas som onödigt.

9 §. Verksamhetsberättelsens uppgifter om verksamheten och dess utveckling. När 3 kap. 1 a § ska tillämpas på försäkringsbolag, ska bara de tilläggsbestämmelser om uppgifterna i verksamhetsberättelsen som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär ges i försäkringsbolagslagen. Sådana tilläggsuppgifter ska vara uppgifter om försäkringsbolagets anknytande verksamhet enligt 2 kap. 16 §. Innehållet i den gällande paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak bokföringslagens 3 kap. 1 a § 1 och 4 mom.

I bokföringslagens 3 kap. 1 a § 4 mom. 4 punkten ska förutsättas uppgifter om filialer, men försäkringsbolagslagens gällande bestämmelser förutsätter därutöver en förteckning över filialerna. Förteckningen över filialerna är inte ett krav som baserar sig på direktivet om försäkringsföretagens årsbokslut utan det är fråga om genomförandet av samma grundläggande bestämmelse på ett litet annorlunda sätt i försäkringsbranschen. Eftersom det inte är fråga om regleringsbehov som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär, ska det inte längre föreskrivas separat om den form i vilken uppgifterna presenteras. Om det är mest ändamålsenligt är att presentera uppgifterna i form av en förtäckning, finns det naturligtvis inget hinder till detta presentationssätt.

Paragrafens 2 och 3 mom. ska upphävas, eftersom de till sitt sakinnehåll motsvarar bokföringslagens 3 kap. 1 a § 2 och 3 mom.

10 §. Verksamhetsberättelsens uppgifter om eget kapital och kapitallån. Paragrafen ska upphävas eftersom den innehåller bestämmelser som motsvarar aktiebolagslagens 8 kap. 5 § 2 mom. Till den här delen ska det i 8 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen hänvisas till 8 kap. 5 § i aktiebolagslagen.

11 §. Verksamhetsberättelsens uppgifter om närståendelån. Paragrafen ska upphävas eftersom den innehåller bestämmelser som motsvarar aktiebolagslagens 8 kap. 6 §. Till den här delen ska det i 8 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen hänvisas till nämnda paragraf i aktiebolagslagen.

12 §. Verksamhetsberättelsens uppgifter om strukturella och finansiella arrangemang. Paragrafen motsvarar i huvudsak aktiebolagslagens 8 kap. 7 §, som kan tillämpas av försäkringsbolag. Till den här delen ska det i 8 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen hänvisas till nämnda paragraf i aktiebolagslagen. Därför ska det i paragrafen bara föreskrivas om tilläggsuppgifter som inte ingår i aktiebolagslagen. Sådana tilläggsuppgifter ska vara uppgifterna om överlåtelse av försäkringsbestånd eller ansvarsöverföring enligt gällande 1 mom. 2 punkten. Ifrågasvarande 1 mom. 2 punkten i den gällande paragrafen ska bilda paragrafens nya innehåll. Till övriga delar ska paragrafen upphävas.

13 §. *Verksamhetsberättelsens uppgifter om egna aktier och garantiandelar.* Paragrafen motsvarar aktiebolagslagens 8 kap. 8 §. Med anledning av detta ska paragrafen upphävas.

I bokföringslagens 3 kap. 1 a § 4 mom. 6 punkten hänvisas till aktiebolagslagens 8 kap. 8 §, med stöd av vilken den även tillämpas på försäkringsbolag. Om paragrafen inte upphävs, leder detta till dubbel reglering, ifall nämnda punkt i bokföringslagen inte utesluts från försäkringsbolagens tillämpningsområde.

15 §. *Val av värderings- och periodiseringsmetoder för placeringar.* På tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål ska tillämpas enhetliga värderingsprinciper. Ett försäkringsbolag kan välja som värderingsprincip för placeringstillgångar antingen anskaffningsutgiften eller verkligt värde.

Enligt förslaget ska bestämmelserna ändras så att det beträffande värderingen till verkligt värde ska iaktas motsvarande förfarande som andra bokföringsskyldiga som följer bokföringslagen iakttar. Detta innebär att ett försäkringsbolag ska iaktta 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen när det värderar sina placeringar till verkligt värde i balansräkningen. Ett försäkringsbolags möjligheter att värdera sina placeringstillgångar till verkligt värde i balansräkningen begränsas eftersom biologiska tillgångar efter den föreslagna ändringen inte lägre kan värderas till verkligt värde i bokslutet. I praktiken består de biologiska tillgångar som ägs av försäkringsbolag av växtlighet på jordmån, såsom skog. Biologiska tillgångar är även till exempel mjölkkor eller gödsvin i lantbruksproduktion, i vilka försäkringsföretag vanligen inte placerar sina tillgångar. Det är inte fråga om särskilt behov av reglering som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär och inte heller om särskilt betydande placeringstillgångar. Därför är inverkan i praktiken ringa. Tills vidare har försäkringsbolagen inte utnyttjat möjligheten att värdera biologiska tillgångar till verkligt värde.

Placeringstillgångar som utgör täckning för fondförsäkring ska värderas till verkligt värde och presenteras separat från andra placeringar i försäkringsbolagets balansräkning. Om detta ska föreskrivas i paragrafens 2 mom. Till sitt sakinnehåll motsvarar momentet 8 kap. 19 § 1 mom. i gällande lag. Paragrafens 3 mom. motsvarar 19 § 2 mom. i gällande lag.

Bestämmelserna om fondförsäkringar kommer i praktiken inte att tillämpas på skadeförsäkringsbolag eller anstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring på vilka lagen om försäkringsbolag tillämpas, varför det inte är nödvändigt att separat utesluta dem på grund av en ändring av teknisk karaktär som föreslås i lagstiftningen gällande dem.

17 §. *Värdering av placeringar till verkligt värde.* Paragrafens 1 och 2 mom. ska upphävas, eftersom de bestämmelser som ersätter dem ingår i bokföringslagens 5 kap. 2 a och 2 b mom., som ska tillämpas. Såsom det har beskrivits i 15 § 1 mom. ovan ska det inte längre vara möjligt att i bokslutet tillämpa värdering till verkligt värde på andra placeringar än finansiella instrument och förvaltningsfastigheter. Även om möjligheten att värdera biologiska tillgångar till verkligt värde ska strykas, ska social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att vid behov genom förordning föreskriva om sådana tillgångs- och skuldposter som ingår i aktiva och passiva som enligt internationella bokslutsstandarder kan värderas till verkligt värde bibehållas. Det är fråga om regleringsbehov som hänför sig till försäkringsverksamhetens speciella karaktär och som till exempel kan ansluta sig till bokföringen av försäkringsansvar i bokslutet i framtiden.

Bestämmelsen om att förändringen i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen ska slopas från 3 mom. i den gällande paragrafen, eftersom ett annat bokföringssätt kan bli möjligt i nya IFRS-standarder.

De IFRS-standarder som tillämpas inom Europeiska unionen godkänns enligt Europaparlamentets och rådets förordning 1606/2002/EG om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Ministeriets befogenheter ska begränsas till att bestämma om standarden även kan tillämpas vid upprättande av ett bokslut enligt detta kapitel. Utgångspunkten är att en standard som har godkänts inom EU ska godkännas för tillämpning som sådan. Ministeriet ska inte ha möjligheten att godkänna delar av standarder på annat sätt än genom att inkludera bestämmelser från standarder i lagstiftningen, vilket i princip förutsätter en regeringsproposition. Sådana här delvisa lösningar bildar dock ingen grund för enhetliga principer för upprättandet av bokslut.

18 §. *Värdering av och periodiseringsbestämmelser för derivatavtal.* Derivatavtal kan värderas antingen till anskaffningsutgiften eller till verkligt värde. När det gäller värderingen till verkligt värde är det meningen att i paragrafen göra en hänvisningsjustering av teknisk karaktär till 5 kap. 2 a § i bokföringslagen, vars innehåll ska ersätta 17 § 1 mom., som enligt förslaget ska upphävas.

19 §. *Värdering av placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar till verkligt värde.* Paragrafen ska upphävas eftersom bestämmelserna i paragrafens 1 och 2 mom. ska som oförändrade överföras till 15 §, som 2 och 3 mom. Det är fråga om särskilda bestämmelser som gäller fondförsäkringar.

20 §. *Skyldighet att upprätta koncernbokslut.* Regleringen i paragrafens 1 mom. motsvarar innehållet i bokföringslagens gällande 6 kap. 1 § 1 och 2 mom. och i paragrafens 2 mom. innehållet av gällande 6 kap. 1 § 4 mom. i bokföringslagen. Innehållet i paragrafens 3 mom. motsvarar 8 kap. 9 § i aktiebolagslagen, till vilken det ska hänvisas i 1 §. Därför kan paragrafen upphävas enligt de grunder som presenteras i samband med 1 § och 4 § 3 mom. ovan.

21 §. *Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som ska ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse.* Paragrafens 1 mom. ska upphävas, eftersom det till sitt innehåll motsvarar bokföringslagens 6 kap. 2 § 1 och 2 mom. och eftersom bokföringslagens motsvarande bestämmelser som sådana ska tillämpas på försäkringsbolag.

I paragrafens 2 mom. ska göras en rättelse av teknisk karaktär, som beror på det att kapitlets 8 och 19 § enligt förslaget ska upphävas. På ovan beskrivna sätt har innehållet i 19 § överfört till 15 §. Det föreslås att kapitlets 17 § ska ändras så att social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att utfärda förordningar bibehålls, om det beträffande tillämpningen av internationella bokslutsstandarder ska uppstå ett behov av särskilda bestämmelser med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär som inte ska iaktas av företag i andra branscher.

I paragrafens 3 mom. ska på motsvarande sätt göras en rättelse av teknisk karaktär, som beror på det att 3 kap. 1 a § i bokföringslagen ska tillämpas och att i 9 och 12 § i detta kapitel ska ges närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

Formuleringen i 2 och 3 mom. ska moderniseras genom att utesluta uttrycken i tillämpliga delar. Innehållet i lagen ändras inte, eftersom lagen ska tillämpas utan sådana här omnämmanden. Finansinspektionen kan med stöd av bemyndigandet i 29 § meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna.

Paragrafens 4 mom. ska upphävas, eftersom det till sitt innehåll motsvarar 6 kap. 2 § 4 mom. i bokföringslagen, som enligt förslaget ska tillämpas.

23 §. *Sammanställning av ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokslutsuppgifter med koncernbokslutet.* Uppgifterna för ett arbetspensionsförsäkringsbolag får enligt den gällande be-

stämelsen inte sammanställas med koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller en annan sammanslutning. Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan i princip vara dotter- eller intresseföretag av ett företag i någon annan bransch. Till arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern kan höra ett livförsäkringsbolag eller ett serviceföretag. I Finland finns för närvarande två arbetspensionsförsäkringsaktiebolag, och ett av dessa är ett dotterföretag. Det att bokslutuppgifterna inte sammanställs betyder att vinsterna eller förlusterna av det arbetspensionsförsäkringsbolag som är dotter- eller intresseföretag inte syns på koncernnivån. De tillgångar som har placerats i ett arbetspensionsförsäkringsbolag och deras avkastning påverkar inte koncernens soliditet, ifall det inte görs en upp- eller nedskrivning av aktierna.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags koncern kan utgöra en underkoncern i koncernen för dess ägarintresseföretag. I detta fall kan företaget med ägarintresse indirekt eller direkt äga samma företag som arbetspensionsförsäkringsbolaget.

I den gällande paragrafen föreskrivs förutom om ett försäkringsbolags koncernbokslut även om en annan sammanslutnings koncernbokslut. När försäkringsbolagslagen inte tillämpas på någon annan sammanslutning än på ett försäkringsbolag är detta motstridigt med tanke på lagens tillämpningsområde, som begränsas till försäkringsbolag och deras koncerner.

Utgångsmässigt ska den som upprättar koncernbokslutet, revisorn och tillsynsmyndigheten tolka om det uppstår situationer i vilka sammanställningen av ett arbetspensionsförsäkringsbolag är befogat. Om ett företag som hör till koncernen inte sammanställs med moderbolagets koncernbokslut, ska man i princip inte heller eliminera interna affärstransaktioner, vilket kan påverka givandet av en rättvisande bild. Redogörelse för interna affärstransaktioner mellan ett arbetspensionsförsäkringsbolags och de företag som hör till dess koncern och dess moderföretag och andra dotterföretag kan utgöra en orsak till att ett arbetspensionsförsäkringsföretag ska ingå i koncernbokslutet. Ett arbetspensionsförsäkringsbolags konkurs kan ha motsvarande effekter på företaget som hör till koncernen som konkursen av vilket annat koncernbolag som helst.

När ett arbetspensionsförsäkringsbolags tillgångar, exklusive den andel som motsvarar dess eget kapital, hör till försäkringstagarna, har fullständigt sammanställande dock i praktiken inte ansetts komma i fråga. Den andel av det egna kapitalet som motsvarar räntan på garantikapitalet och dividenden på aktiekapitalet kan anses tillhöra arbetspensionsförsäkringsbolagets ägare.

24 §. Tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Ett offentligt noterat bolag är alltid skyldigt att upprätta ett koncernbokslut med iakttagande av IFRS-standarder. Om detta föreskrivs i 1 punkten i paragrafen, som motsvarar bokföringslagens 7 a kap. 2 § 1 mom.

Enligt gällande lag får ett försäkringsbolag inte upprätta bokslutet enligt IFRS-standarder som har godkänts inom EU. Ett undantag till detta uppstår i en situation i vilken försäkringsbolaget har noterats och är inte skyldigt att upprätta ett koncernbokslut. Då är tillämpningen av ifrågasvarande standarder obligatoriskt. Om detta föreskrivs i 2 punkten i paragrafen, som motsvara bokföringslagens 7 a kap. 2 § 2 mom. När bokföringslagens 7 a kap. 2 § kan tillämpas som sådan, med hänvisningar som presenterats i försäkringsbolagslagens 8 kap. 4 § 3 mom., ska 1 och 2 punkten i paragrafen upphävas.

Inga ändringar föreslås i den rättsliga situationen. Förvarandet av systemet med utjämningsbelopp som obligatoriskt för alla skadeförsäkringsbolag förutsätter att utjämningsbeloppet kan tas upp som skuld i bokslutet. Därför kan upprättandet av ett särskilt IFRS-bokslut inte tillåtas för försäkringsbolag, eftersom det i ett IFRS-bokslut är fråga om att avsätta vinstmedel för ett visst ändamål. Såsom i nuläget ska ett försäkringsbolag och en försäkringsholdingsammans-

slutning få upprätta koncernbokslutet enligt godkända IFRS-standarder. Hänvisningen i 3 punkten i paragrafen ska ändras att gälla 7 a kap. 2 § i bokföringslagen. Även om texten i fråga inte uttryckligen nämner försäkringsbolag, ska hänvisningen tolkas så att den bokföringsskyldige ska vara ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning.

Bokföringslagens 7 a kap. 1, 2, 4 och 5 § ska sålunda tillämpas på försäkringsbolag.

25 §. Tillämpning av bokföringslagen på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder. Paragrafen ska upphävas. Paragrafen förblir onödigt eftersom bestämmelserna om bokföringslagens tillämpningsområde ska framgå av 7 a kap. 4 och 5 § i nämnda lag, som ska tillämpas på upprättandet av ett försäkringsbolags IFRS-bokslut och koncernbokslut.

26 §. Tillämpning av denna lag på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder. Tillämpliga ska bli bestämmelserna i detta kapitel om räkenskapsperiod (5 §), tid för upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse (6 §), verksamhetsberättelsens tilläggsuppgifter (9 §), verksamhetsberättelsens uppgifter om överlåtelse av försäkringsbeståndet (12 §), bestämmelser om fondförsäkringar (15 § 2 mom.) och vad som i 21 § 2 mom. föreskrivs om upprättandet av koncernbokslut. Social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att utfärda förordningar och Finansinspektionen bemyndigande att meddela föreskrifter och dispens ska bibehållas i förhållande till nuläget.

28 §. Närmare bestämmelser. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras. I 1 punkten i paragrafens 1 mom. ska inte hänvisas till ett bokslut som avses i 8 §, eftersom det beträffande definitionen av bokslut ska iaktas vad som föreskrivs i bokföringslagen. Andra punkten i den gällande lagen ska upphävas eftersom det inte finns behov till närmare reglering om värdering till verkligt värde med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär genom förordning. Samtidigt som punkten i fråga upphävs, upphävs även ministeriets förordning 615/2008, som i praktiken inte har tillämpats. Den föreslagna 2 punkten motsvarar 3 punkten i den gällande lagen. Det föreslås att man i 3 punkten gör en teknisk förändring som motsvarar ändringen i 1 punkten. Därtill ska det specificeras att bestämmelserna gäller undantag från verksamhetsberättelse som gäller en koncern. Den föreslagna 3 punkten motsvarar 4 punkten i den gällande paragrafen.

29 §. Finansinspektionens föreskrifter. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras. Från 1 punkten i paragrafens ska strykas hänvisningen till 8 §, som enligt förslaget ska upphävas, och läggas till en hänvisning till 24 §. Finansinspektionen ska ha rätt att meddela närmare föreskrifter om upprättandet av bokslut, koncernbokslut och ett bokslut eller koncernbokslut som upprättats enligt IFRS-standarder.

Finansinspektionen ska meddela närmare föreskrifter om fastställandet av placeringarnas verkliga värde och uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift balanspostvis i noterna, om vilket det ska föreskrivas i 2 punkten. Direktivet om försäkringsföretagens årsbokslut förutsätter att när placeringar värderas till verkligt värde ska anskaffningsutgiften tas upp i noterna. När placeringarna värderas till anskaffningsutgiften, ska det verkliga värdet tas upp i noterna. Finansinspektionen ska meddela de nödvändiga föreskrifterna och anvisningarna om hur det verkliga värdet av ett försäkringsbolags placeringar ska fastställas och tas upp i noterna, när försäkringsbolaget tillämpar värdering till anskaffningsutgiften.

Enligt bedömning kan Finansinspektionen tillåta att rapportering enligt solvens II-direktivet även ska tillämpas i bokslutet när det är fråga om principerna för placeringarnas marknadsbetingade värdering till verkligt värde. Detta innebär att placeringar som har värderats enligt marknadsbetingad värdering enligt 10 kap. i försäkringsbolagslagen ska kunna tas upp i noter.

na till bokslutet till samma värde till vilket de värderas i solvensbetraktelsen enligt solvens II, när Finansinspektionen anser att den rättvisande bilden inte äventyras. Enligt detta förfarings-sätt blir rapporteringen av det verkliga värdet av försäkringsbolagets placeringar konsekvent oberoende av om det är fråga om verkligt värde som upptas i noterna till bokslutet eller marknadsbetingad värdering som avses i solvensberäkningarna.

Finansinspektionen ska vid behov meddela närmare föreskrifter om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter tas upp i bokslutet. Detta bemyndigande att meddela föreskrifter kan behövas i situationer i vilka kraven på presentationssättet med anledning av IFRS-standards ändras genom förordning av statsrådet, och särskilt behov för reglering uppstår med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär. Bemyndigandet beträffande detta ska ingå i 3 punkten i paragrafen.

Finansinspektionen ska enligt 4 punkten i paragrafen ha rätt att meddela föreskrifter om bokförings- och bokslutsbehandlingen av derivatavtal inklusive närmare bestämmelser för sättningsredovisning när man säkrar placeringar som har värderats enligt 16 § 1 mom. eller när bokföringsmässig ansvarsskuld säkras.

5 och 6 punkten i paragrafen ska motsvara den gällande lagen.

30 §. *Dispens.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sakinhållet gällande lag. Som teknisk ändring ändras Försäkringsinspektionen till Finansinspektionen, som i enskilda fall på ansökan av ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning av särskilda skäl för viss tid kan bevilja tillstånd att avvika från 6 § (tid för upprättande av bokslut), 28 § 1 och 3 punkten (scheman och noterna i bokslutet samt upptagande av noterna och de tilläggsuppgifter som ges i samband med ett koncernbokslut som upprättats enligt IFRS-standards), 29 § 2 punkten (fastställande av placeringarnas verkliga värde och upptagande av det verkliga värdet och anskaffningsutgiften i noterna) och bokföringslagens 6 kap. 5 § 1 mom. (samma räkenskapsperiod för koncernbolag).

Såsom i gällande lag är förutsättningen för beviljande av ett sådant undantag som avses i 2 mom. att det inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut. I bestämmelsen ska Europeiska unionen även avse de bestämmelser som den Europeiska gemenskapen utfärdat. I momentet ändras Försäkringsinspektionen till Finansinspektionen. Hänvisningen till 2 kap. 9 § 1 mom. i bokföringslagen ska slopas eftersom bestämmelsen ska ändras att gälla omsorgsfull bevaring av bokföringsmaterial. Från denna bestämmelse ska man inte i fortsättningen kunna avvika.

1.2 Lag om arbetspensionsförsäkringsbolag

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* I paragrafens 3 mom. finns en förteckning över de bestämmelser i försäkringsbolagslagen som inte ska tillämpas. Från momentet ska strykas hänvisningen till 8 kap. 19 § i försäkringsbolagslagen, som enligt förslaget ska upphävas. Eftersom ett arbetspensionsförsäkringsbolag inom ramen för sin koncession inte kan bedriva fondförsäkring, är det inte nödvändigt att utesluta bestämmelserna i 8 kap. 15 § 2 och 3 mom. om fondförsäkringar. Ett arbetspensionsförsäkringsbolag får inte uppgöra sitt bokslut eller koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandards. Av denna orsak ska inte 8 kap. 24—26 § i försäkringsbolagslagen inte tillämpas.

Det föreslås att 3 mom. ändras också så att de bestämmelser om koassurans inom gemenskapen som föreslås i 31 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen inte ska tillämpas i arbetspensionsförsäkringsbolag. I gällande 1 § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag undantas bl.a. 10—13 kap. och 26 kap. i försäkringsbolagslagen från tillämpningsområdet. Detta inne-

bär att inte heller övriga ändringar som gäller solvensreglering och som föreslås i denna proposition i praktiken kommer att tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

Till paragrafen föreslås ett nytt 5 mom., i vilket det ska specificeras att bokföringslagens 5 kap. 2 a och 2 b § samt 7 a kap. (tillämpning av internationella redovisningsstandarder) inte tillämpas på upprättande av ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokslut. På basis av remissvaren under beredningen har det ansetts att tillämpningen av nämnda bestämmelser på arbetspensionsförsäkringsbolag inte är möjligt.

I 8.1.2 artikel i årsbokslutsdirektivet förutsätts att medlemsstaterna ska tillåta värderingen av finansiella instrument till verkligt värde i koncernbokslut. Med anledning av detta är det nödvändigt att tillåta detta alternativ för arbetspensionsförsäkringsbolag tills det har hittats en lösning enligt Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut som tar i beaktande arbetspensionsförsäkringsverksamhetens speciella karaktär och till vilken sammanslutningar som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet är redo att övergå. Det verkliga värdet ska definieras i Finansinspektionen anvisningar eller föreskrifter.

1.3 Lag om sjömanspensioner

196 §. Tillämpliga lagar. På Sjömanspensionskassans bokslut tillämpas i princip bestämmelserna i försäkringsbolagslagens 8 kap. med undantag för de avvikelser som listas i paragrafens 2 mom. Även om en del av bestämmelserna i försäkringsbolagslagens 8 kap. 10—13 §, som ansluter sig till bestämmelserna i aktiebolagslagens 8 kap. 5—8 §, tillämpas på Sjömanspensionskassan, är betydelsen av dessa bestämmelser i praktiken ringa. När bestämmelserna i aktiebolagslagen inte längre har skrivits ut i försäkringsbolagslagen, ska dessa bestämmelser inte utan separat nämnande tillämpas på Sjömanspensionskassans bokslut och koncernbokslut, eftersom bestämmelserna om aktiebolagslagens tillämpningsområde ingår i försäkringsbolagslagens 8 kap. 1 §, som inte tillämpas på Sjömanspensionskassan.

På Sjömanspensionskassan tillämpas inte 8 kap. 1—3 §, 10 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 12 § 3—6 punkten, 13 §, 14 § 1 mom. 2 punkten, 19, 23 och 27—31 § i gällande försäkringsbolagslag.

Det föreslås att 8 kap. 10 §, 12 § 3—6 punkten och 13 § i försäkringsbolagslagen ska upphävas, vilket innebär att man med anledning av detta inte längre separat behöver utesluta dessa från tillämpningsområdet. Det föreslås att bestämmelserna om fondförsäkring, som ingår i den gällande lagens 19 §, ska överföras till 15 § som 2 och 3 mom. Det är inte nödvändigt att separat utesluta dessa bestämmelser från tillämpningsområdet, eftersom Sjömanspensionskassan i praktiken inte beviljar fondförsäkringar. Därför tillämpas ifrågavarande bestämmelser inte i praktiken. Hänvisningen till försäkringsbolagslagens 8 kap. 23 § ska strykas, eftersom det föreslås att paragrafen ska upphävas. För tydlighetens skull ska i momentet inkluderas en bestämmelse enligt vilken försäkringsbolagslagens 8 kap. 24—26 §, som gäller tillämpningen av internationella redovisningsstandarder, inte ska tillämpas på sjömanspensionskassan.

Bestämmelser som ansluter sig till de uppgifter om verksamheten och dess utveckling som lämnas i verksamhetsberättelsen och som ingår i 8 kap. 9 § i försäkringsbolagslagen, som enligt förslaget devis ska upphävas, ska tillämpas genom bokföringslagens bestämmelser, till vilka det hänvisas i 8 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen.

Sjömanspensionskassan är skyldig att med stöd av 10 § 2 mom. 2 punkten i gällande försäkringsbolagslag uppge de huvudsakliga villkoren för kapitallån och den på lånen upplupna, icke-kostnadsförda räntan. Punkten ska enligt förslaget upphävas när en motsvarande bestämmelse ingår i aktiebolagslagens 8 kap. 5 § 3 mom. I praktiken kommer det inte i fråga att

finansiera Sjömanspensionskassans verksamhet med kapitallån. Därför är det i praktiken onödigt att hänvisa till bestämmelsen. Om Sjömanspensionskassan finansierade sin verksamhet med ett kapitallån, kan det anses att skyldigheten att lämna information följer av den allmänna bestämmelsen om rättvisande bild.

Bestämmelserna om närståendelån i 8 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen tillämpas inte utan separat nämnande på grund av den hänvisningsteknik som används i försäkringsbolagslagen. För klarhetens skull ska det till paragrafens 1 mom. läggas en hänvisning till bestämmelsen om angivande av närståendelån i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen.

I 8 kap. 12 § 1 punkten i försäkringsbolagslagen ingår bestämmelser enligt vilka det av verksamhetsberättelsen ska framgå om bolaget har blivit moderbolag, huruvida bolaget har varit övertagande bolag vid en fusion eller delning eller huruvida bolaget har delats. Dessa blir ut-
anför tillämpningsområdet utan separat nämnande. Motsvarande bestämmelser ingår i 8 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten i aktiebolagslagen, som inte utan separat nämnande ska tillämpas på Sjömanspensionskassan. Med tanke på naturen av Sjömanspensionskassans verksamhet är det inte nödvändigt att uttryckligen införa dessa bestämmelser i lagen om sjömanspensioner.

I paragrafens 3 mom. ska placeras en bestämmelse som motsvarar 1 § 5 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag om att på upprättandet av bokslut inte ska tillämpas bestämmelserna i bokföringslagens 5 kap. 2 a och 2 b § samt 7 a kap. De nämnda bestämmelserna gäller tillämpningen av internationella redovisningsstandarder och upptagandet av finansiella instrument och förvaltningsfastigheter i bokslutets balansräkning och upptagandet av deras värdeförändringar i resultaträkningen, när värderingen baserar sig på verkligt värde. Till den här delen ska principerna för upprättandet av Sjömanspensionskassans bokslut överensstamma med lösningar som gäller arbetspensionsförsäkringsbolag.

197 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter, dispens och bokföringsnämndens utlåtande. De bemyndiganden om att utfärda förordningar, föreskrifter och dispens som ingår i 197 § motsvarar bestämmelserna i 8 kap. 28—31 § i försäkringsbolagslagen. Beträffande Sjömanspensionskassan ska social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen även i framtiden på basis av försäkringsbolagslagen ha motsvarande rätt att utfärda normer som det nu föreskrivs i lagen om sjömanspensioner. I stället för att nämnda bestämmelser i 28—31 § ska skrivas i lagen om sjömanspensioner, ska det i 197 § ingå en hänvisning till ifrågakarande bestämmelser om bemyndigande i försäkringsbolagslagen, som ska tillämpas på motsvarande sätt som i lagen om försäkringsföreningar.

Regleringen ska ändras på så sätt att det enligt den gällande paragrafens 1 mom. 5 punkten genom ministeriets för ordning kan utfärdas nämnare bestämmelser om hur pensionskassans försäkringstekniska ansvarsskuld ska tas upp i bokslutet. Försäkringsbolagslagens 9 kap. tillämpas inte på Sjömanspensionskassans ansvarsskuld. Sjömanspensionskassans ansvarsskuld fastställs enligt 200 § i lagen om sjömanspensioner. Det kan inte anses vara sannolikt att man låter bli att anteckna Sjömanspensionskassans ansvarsskuld i bokslutet utan en uttrycklig bestämmelse i ministerieförordningen. När social- och hälsovårdsministeriet med stöd av 28 § 4 punkten i försäkringsbolagslagen har möjlighet att föreskriva när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen samt koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen för koncernen, kan det vid behov utfärdas bestämmelser om angivande av pensionskassans ansvarsskuld även i bokslutet.

198 §. Finansinspektionens rätt att bevilja pensionskassan undantag. Paragrafen ska upphävas som onödig, eftersom motsvarande rätt ska baseras på de bestämmelser i försäkringsbolagslagen som ska tillämpas.

1.4 Lag om pension för lantbruksföretagare

I 126 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare ska göras motsvarande tekniska ändringar som i 196 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

127 § i lagen om pension för lantbruksföretagare motsvarar till sitt sakinhåll 197 och 198 § i lagen om sjömanspensioner. Bemyndigandet i paragrafen ska ha samma innehåll som 197 § i lagen om sjömanspensioner.

1.5 Lag om utländska försäkringsbolag

För närvarandet finns det i Finland inte ett enda filial till ett försäkringsbolag från tredjeland. Alla filialer för utländska bolag i Finland hör till försäkringsbolag med hemort i en EES-stat. Filialer till ett försäkringsbolag i en EES-stat är inte skyldiga att upprätta ett bokslut eller en verksamhetsberättelse över sin verksamhet utan en filial ska ge bokslutet för det försäkringsbolag till vilket det hör för registrering. För tillsynen av en filial i en EES-stat ansvarar tillsynsmyndigheten för försäkringsbolagets hemstat.

Filialen är inte en separat juridisk person och dess bokslut ger inte som sådant en bild om det försäkringsbolags förmåga att bära ansvar till vilket filialen hör. Solvensen och förmågan att betala ut ersättning av en filial från tredjeland övervakas dock som en separat affärsenhet.

40 §. Filialens bokslut och verksamhetsberättelse. De gällande bestämmelserna om bokslutet och verksamhetsberättelsen för en filial från tredjeland är inte till alla delar ändamålsenliga eller tidsenliga. En filial har till exempel inte aktie- eller garantikapital eller andra bolagsandelar, om vilka det föreskrivs i 40 § 3 mom. Filialen har grundkapital.

I stället för detaljerade tillämpningsbestämmelser föreslås det att filialen från tredjeland ska upprätta bokslutet och verksamhetsberättelsen genom att tillämpa bestämmelserna om ett inhemskt försäkringsbolags bokslut och verksamhetsberättelse i 8 kap. i försäkringsbolagslagen. Därtill ska Finansinspektionen kunna bevilja ett tillstånd att upprätta bokslutet enligt samma bokslutsnormer som tillämpas på det försäkringsbolag till vilket filialen hör. Sådana bokslutsnormer kunde till exempel vara sådana som Europeiska kommissionen har godkänt som likvärdiga med internationella IFRS-standards. Eftersom en filial inte är en självständig juridisk person utan närmast bildar en separat bokföringsenhet vars uppgifter sammanställs med företagets övriga uppgifter, är utgångspunkten att det för ett försäkringsföretag är mer ändamålsenligt att tillämpa samma bokförings- och bokslutsprinciper i alla affärsenheter. I praktiken ska detta innebära att det inte av en filial från tredjeland förutsätts bildandet av ett utjämningsbelopp. Detta motsvarar till den här delen gällande reglering, eftersom en filial enligt gällande 4 mom. får upprätta sitt bokslut i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen förutsatt att det försäkringsbolag till vilket filialen hör upprättar sitt bokslut i enlighet med dessa standarder.

Det hur en filial från tredjeland upprättar sitt bokslut ska bland annat bero på till vilka försäkringsklasser den försäkringsrörelse som bedrivs via filialen hör, om det är fråga om direkt försäkring eller återförsäkring och på den totala premieinkomsten samt det hur filialens solvens-tillsyn ordnas. Därtill ska Finansinspektionen ta hänsyn till det om försäkringsföretaget på det sätt som föreskrivs i 167 artikel i Solvens II-direktivet har verksamhet i fler än en medlemsstat och i vilken medlemsstat tillgångarna finns. Även det ska vara av betydelse vilken tillsynsmyndighet inom gemenskapens område som på det sätt som avses i 168 artikel i Solvens II-direktivet ansvarar för granskningen av solvensen av hela affärsverksamheten av filialer som är verksamma inom gemenskapen. Finansinspektionen eller en annan EES-tillsynsmyndighet kommer bland annat överens om anordnandet av grupp-tillsyn med tillsynsmyndigheten i tred-

jeland. Därtill ska det iakttas huruvida Europeiska unionen genom ett avtal som överensstämmer med föredraget om upprättande ingått ett avtal om tillämpningen av avvikande bestämmelser för att med tanke på ömsesidighet garantera tillräckligt skydd för försäkringstagare, de försäkrade och andra förmånstagare.

40 a §. *Ytterligare bestämmelser om verksamhetsberättelsen för en filial.* Paragrafen ska upphävas som onödig, eftersom de nödvändiga bestämmelserna om verksamhetsberättelsens innehåll finns i försäkringsbolagslagen och bokföringslagen. Det är sannolikt att det försäkringsbolag till vilket filialen hör uppger motsvarande uppgifter i sitt eget bokslut eller koncernbokslut. Bestämmelserna om företagets aktier som innehas av filialen innehåller i praktiken inget informativt värde eftersom det är fråga om samma juridiska person. När ett försäkringsbolag råkar i svårigheter har det ingen väsentlig betydelse i vilken affärsenhet de egna aktierna förvaras.

40 b §. *Föreskrifter om bokslut och verksamhetsberättelse.* I stället för de detaljerade bestämmelserna i gällande lag ska Finansinspektionen ges ett bemyndigande att vid behov utfärda närmare föreskrifter om tillämpandet av 8 kap. i försäkringsbolagslagen på upprättandet av en filials bokslut och verksamhetsberättelse.

Detaljerade bestämmelser är inte ändamålsenliga eftersom tillsynen över filialen kan arrangeras på olika sätt. Varken ur försäkringsföretagets eller ur tillsynsmyndighetens synvinkel möjliggör de detaljerade bestämmelserna anpassandet av bokslutsrapporteringen, så att den är ändamålsenligt med tanke på tillsynen.

1.6 Lag om pensionsstiftelser

37 §. I paragrafens 1 mom. ska göras en rättelse av teknisk karaktär. I paragrafen ska det inte hänvisas till normer på lägre nivå än lag vid deras namn.

I paragrafens 2 mom. ska uteslutas de bestämmelser i bokföringslagen som inte tillämpas på en pensionsstiftels bokföring. I 37 a § i den gällande lagen om pensionsstiftelser har bestämmelsen i bokföringslagens 1 kap. 4 § 1 mom., som gäller räkenskapsperioden, skrivits ut. Bestämmelsen i bokföringslagen kan tillämpas, när det i 37 a § med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär behålls en bestämmelse om att en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare har kalenderåret som räkenskapsperiod. I den gällande lagen utesluts bokföringslagens 1 kap. 5—8 § från en pensionsstiftels tillämpningsområde. Det är fråga om definitioner vars uteslutande inte är nödvändigt.

I den gällande lagen finns en heltäckande definition av bokslutets och verksamhetsberättelsens innehåll, med anledning av vilken 3 kap. 1 § i bokföringslagen inte tillämpas. Bokföringslagens definition av bokslutets innehåll kan även tillämpas på en pensionsstiftelse. Det har ansetts att en pensionsstiftelse inte ska behöva upprätta en finansieringsanalys (RP 224/2004 rd). Inga närmare motiveringar till bestämmelsen har presenterats. Intjäningslogiken i försäkringsbranschens företag baserar sig på det att premierna i huvudsak samlas in i förväg och ersättningar betalas ut senare. Ackumuleringen av kassaflödet i motsatt ordning än i sådana företag som bedriver produktionsverksamhet innebär att likviditeten i regel är bra även om solvensen hade äventyrats. I resultaträkningen upptas sådana intäkter som resultatförda uppskrivningar och utgifter, till exempel vissa förändringar i ansvarsskulden, som inte motsvarar kassaflöden. Därför kan finansieringsanalysen anses ge väsentlig upplysning om finansieringen av en pensionsstiftels verksamhet på motsvarande sätt som i försäkringsföretag. Eftersom en pensionsstiftelse inte är en sammanslutning som jämföras med företag av allmänt intresse, förutsätts upprättandet av en finansieringsanalys inte, ifall pensionsstiftelsen inte uppfyller definitionen av ett storföretag enligt 1 kap. 4 c § i bokföringslagen. Det föreslås inte att den allmänna situ-

ationen i detta sammanhang ska ändras för andra än sådana pensionsstiftelser som överskrider storleksgränsen för storföretag utan läget bedöms vid behov på nytt i samband med helhetsreformen av lagen om pensionsstiftelser och lagen om pensionskassor. Lättnader som baserar sig på storlek har inte föreskrivits för företag i försäkringsbranschen, varför en pensionsstiftelse inte ska kunna utnyttja lättnaderna för mikroföretag enligt 3 kap. 2 § 4 mom. eller 4 § 2 mom. För tydlighetens skull och för att undvika en eventuell motstridighet i 41 § 1 mom. 2 punkten ska det föreskrivas att bokföringslagens 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten (innehållsbe- toning) inte ska tillämpas på handläggningen av ett arbetspensionsansvar som fastställs enligt den finska lagstiftningen, även om punkten för övrigt kan tillämpas av pensionsstiftelser. Denna bestämmelse ska ingå i momentets sista mening. En pensionsstiftelse ska vara skyldig att upprätta en verksamhetsberättelse på samma sätt som nu. Enligt 3 kap. 13 § 1 mom. i bok- föringslagen ska bokslutet och verksamhetsberättelsen bekräftas med specifikationer till ba- lansräkningen samt till noterna. När även en pensionsstiftelse enligt ministeriets förordning upprättar balansspecifikationer och specifikationer till noterna, tillämpas momentet. Tillämp- ningen av bestämmelsen är konsekvent, eftersom det genom ministeriets förordning utfärdas närmare bestämmelser om balansspecifikationerna och specifikationerna till noterna enligt bemyndigandet i 42 § nedan.

Bokföringslagens 4 kap. 1—4 § tillämpas enligt gällande lag inte på en pensionsstiftelses bok- slut. Bokföringslagens begrepp om omsättning (4 kap. 1 §) tillämpas inte på företag i försä- kringsbranschen. Denna allmänna inskränkning som gäller företag i försäkringsbranschen beror på direktivet om försäkringsföretagens årsbokslut. Med tanke på tillämpningen av bestämmel- serna i bokföringslagen ska med omsättning avses vad som i 13 § i social- och hälsovårdsmi- nisteriets förordning om försäkringskassors och pensionsstiftelsers bokslut (1336/2002) före- skrivs om relationstalet gällande en försäkringskassas och pensionsstiftelses omsättning. Ef- tersom det föreslås att 4 kap. 2 § i bokföringslagen ska upphävas, är det inte längre nödvändigt att utesluta den. Bokföringslagens 4 kap. 3 § (bestående och rörliga aktiva) och 4 § (omsät- nings- och finansieringstillgångar) är däremot tillämpliga med specificeringarna i 3 mom. En- ligt gällande lag tillämpas bokföringslagens 4 kap. 5 § 3—5 mom. inte på en pensionsstiftelses bokslut. Det finns inga särskilda orsaker med anledning av försäkringsverksamhetens speciella karaktär att utesluta dem, vilket innebär att de ska tillämpas på en pensionsstiftelses bokslut på motsvarande sätt som på andra försäkringsföretags bokslut. Bestämmelser som motsvarar dessa bestämmelser ingår i 40 a §, som enligt förslaget ska upphävas.

Enligt förslaget ska bestämmelserna i bokföringslagens 5 kap. i större omfattning än för närva- rande tillämpas på en pensionsstiftelses bokföring. Den viktigaste förändringen är att bokfö- ringslagens 5 kap. 2 a § (*Värdering av finansiella instrument till verkligt värde samt fonden för verkligt värde*) och 2 b § (*Upptagande av förvaltningsfastigheter till verkligt värde*) ska tillämpas på en pensionsstiftelses bokslut. Även om placeringar inte har värderats till verkligt värde i kassornas och stiftelsernas bokslut, ska det för de företag till vilkas verksamhetsom- råde kassor och stiftelser hör i fråga om det pensionskydd och annat skydd som de anordnar i kassor och stiftelser tillåtas motsvarande värderingsprinciper som i den övriga verksamheten tills man har kommit överens om en lösning som tar hänsyn till arbetspensionsverksamhetens speciella karaktär. De nuvarande principerna gällande verkligt värde, som baserar sig på mini- steriets förordning och som har konstateras vara olämpliga, upphävs i och med att förordning- en upphävs. Eftersom bestämmelsen om mikroföretag inte ska tillämpas på pensionsstiftelser, ska inte heller 5 kap. 2 a § 6 mom. i bokföringslagen tillämpas på en pensionsstiftelses bokfö- ring. Enligt gällande lag tillämpas 5 kap. 4 § (Redovisning av inkomst som intäkt enligt till- verkningsgrad), 5 § 1 mom. (Periodisering av anskaffningsutgiften för bestående aktiva), 5 a § 2 mom. (Periodisering av anskaffningsutgiften för immateriella tillgångar), 6 § (Periodisering av anskaffningsutgiften för omsättningstillgångar), 7 § (Periodisering av grundläggning- utgifter), 8 § (Periodisering av forsknings- och utvecklingsutgifter), 9 § (Periodisering av anskaff- ningsutgiften för goodwill), 10 § (Kapitalrabatt och emissionsutgifter för lån), 11 § (Periodise-

ring av andra utgifter med lång verkningstid) och 12 § (Andra än planenliga avskrivningar) inte på en pensionsstiftelses bokföring. Även om 5 kap. 6—10 § i bokföringslagen inte i praktiken tillämpas, är deras uteslutande onödigt. Regleringen ska ändras så att även en pensionsstiftelse enligt 5 kap. 11 § i bokföringslagen kan, på samma sätt som andra bokföringsskyldiga, avskrivna de i paragrafen avsedda utgifterna med lång verkningstid enligt plan. När undantag för små företag inte annars har tillämpats på företag i försäkringsbranschen, är det konsekvent att även pensionsstiftelser kan avskrivna utgifter med lång verkningstid enligt plan. På motsvarande sätt ska en pensionsstiftelse få bokföra i bokföringslagens 5 kap. 12 § avsedda andra än planenliga avskrivningar, om det finns en skattemässig grund för detta. En pensionsstiftelse ska även få tillämpa avskrivning enligt plan som baserar sig på avskrivningen av utgiftsresten enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), ifall förfarandet enligt pensionsstiftelsen bedömning är befogat med hänsyn till de tillgångsposter som är föremål för avskrivningar. När utgifterna med lång verkningstid i varje fall ska avskrivas under sin verkningstid, ökar avskrivningar enligt plan i praktiken inte den administrativa bördan, annat än av orsaker som beror på pensionsstiftelsens egna val, men de möjliggör enhetlig praxis i förhållande till de bolag till vilkas verksamhetsområde pensionsstiftelser hör. Bokföringslagens 5 kap. 19 § (överföringar mellan omsättningstillgångar och bestående aktiva) kan tillämpas med de specificeringar som föreslås i 3 mom. Det föreslås att 5 kap. 20 § i bokföringslagen ska upphävas. Följaktligen behöver den inte uteslutas.

I exceptionella situationer kan förutsättningarna för upprättande av ett koncernbokslut uppfyllas. Det föreslås att de kategoriska bestämmelserna om befrielse från skyldigheten att upprätta ett koncernbeslut enligt 37 a § 2 mom. ska upphävas. Med anledning av detta kan bokföringslagens 6 kap. bli tillämplig för en pensionsstiftelse, och nämnda 6 kap. ska inte längre uteslutas från tillämpningsområdet.

Enligt förslaget ska paragrafens 3 mom. ändras så att dess form motsvarar 8 kap. 4 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. Eftersom en pensionsstiftelse vanligen inte har varulager eller betydande egna anläggningstillgångar, ska ändringen inte i praktiken ha någon betydelse, men den klarlägger tillämpandet av bokföringslagens 5 kap. på en pensionsstiftelses bokföring.

37 a §. Bokföringslagens 1 kap. 4 § (*räkenskapsperiod*) är tillämplig på en pensionsstiftelse. Från 37 a § 1 mom. ska den första meningen, som motsvarar ifrågavarande bestämmelse, strykas. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska det konstateras att räkenskapsperioden för en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring är ett kalenderår.

Bestämmelserna i 2 och 3 mom. i den gällande lagen föreslås upphävas. Bokföringslagens och bokföringsförordningen koncernbestämmelser tillämpas inte på finska pensionsstiftelser eller ArPL-pensionsstiftelser. Enligt 2 mom. i den gällande lagen är en pensionsstiftelse inte skyldig att upprätta koncernbokslut. En pensionsstiftelse skall inte heller ingå i en annan sammanslutnings koncernbokslut. I RP 234/1998 är motiveringarna knapphändiga:” att det till paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om upprättandet av koncernbokslut. Enligt dem motsvarar momentet de två sista meningarna i gällande 37 § 2 mom.”

I Europa bedrivs avtalsbaserad tilläggs pensionsverksamhet i sammanslutningar av olika slag. Huvudregeln verkar vara att de sammanslutningar som bedriver avtalsbaserad tilläggs pensionsverksamhet ska ingå i tillämpningsområdet av årsbokslutsdirektivets 22 artikel om koncernbestämmelser. Tillämpningen av årsbokslutsdirektivets koncernbestämmelser är inte kopplad vid en viss juridisk form utan de ansluter sig till begreppen om innehav och inflytande. Det är klart att utländska tilläggs pensionsanstalter inte bedriver ArPL-försäkring enligt finska bestämmelser. I fråga om arbetspensionsförsäkringsverksamheten finns därmed nationella särdrag.

RP 98/2015 rd

I lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor finns inga begränsningar om kredittagning gällande dotterföretag. Ett fastighetsdotterföretag har inte befriats från skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut, om det bildar en underkoncern med sina egna dotterföretag. Befrielsen från skyldigheten att upprätta koncernbokslut leder till en situation där fastighets- eller andra dotterföretags eget kapital, fastställda vinster och förluster eller skulder inte tas upp i försäkringskassans eller pensionsstiftelsens balansräkning.

I Finland har pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhetskrets begränsats. Verksamhetskretsen kan vara ett företag, en koncern eller i fråga om försäkringskassor en bransch. Om de ansvar som ansluter sig till den avtalsbaserade tilläggs-pensionsverksamheten ska överföras till ett livförsäkringsbolag som grundas, ska livförsäkringsbolaget i fråga vara skyldigt att upprätta ett koncernbokslut enligt allmänna principer.

En kategorisk befrielse från skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut kan inte anses vara motiverad utan Finansinspektionen ska ha möjlighet att ta ställning till det huruvida upprättandet av ett koncernbokslut är motiverat.

Enligt 17 § i lagen om pensionsstiftelser ska en pensionsstiftelse ha en styrelse med minst fem medlemmar och minst fem suppleanter. De personer som hör till stiftelsens verksamhetskrets väljer bland sig minst två styrelsemedlemmar och minst två suppleanter för dessa. Arbetsgivaren väljer de övriga styrelsemedlemmarna och deras suppleanter. En pensionsstiftelse ska med stöd av 78 i lagen om pensionsstiftelser upplösas om arbetsgivaren upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsstiftelsen försäkrade personerna är verksamma. Arbetsgivarföretaget har obegränsat ansvar för pensionsstiftelsens förmånsbestämda förbindelser. En pensionsstiftelse kan anses lyda under arbetsgivarföretagets bestämmanderätt, och allmänt sett leds pensionsstiftelsen och dess arbetsgivarföretag av samma personkrets. Pensionsstiftelsen ska upplösas när arbetsgivarföretagets verksamhet avslutas.

Sammanställningsförbudet enligt lagen om pensionsstiftelser gäller inte avtalsbaserad tilläggs-pensionsverksamhet i andra stater. Enligt den finska bokföringslagen får ett företag i annan bransch än försäkringsbranschen som upprättat ett koncernbokslut därför enligt egen bedömning inkludera en utländsk tilläggs-pensionsanstalt över vilken det har bestämmanderätt i koncernbokslutet. Då ska även tillgångarna och skulderna eller andelen av kapitalet av en tilläggs-pensionsanstalt eller sammanslutningar som hör till dess koncern tas upp antingen i tilläggs-pensionsanstaltens koncernbokslut eller i arbetsgivarföretagets bokslut. I lagen om försäkringskassor finns ingen motsvarande bestämmelse om sammanställningsförbud.

Om en pensionsstiftelses försäkringsbestånd överförs till ett livförsäkringsbolag, ska livförsäkringsbolaget sammanställas som dotter- eller intresseföretag med ett annat företags koncernbokslut.

Ifall tilläggs-pensionsarrangemangen genomfördes med bokföringsmässiga reserveringar, ska de tillgångar och skulder som hör till ett dylikt arrangemang ingå i arbetsgivarföretagets balansräkning.

Bestämmelserna om sammanställningsförbudet i den gällande lagen om pensionsstiftelser är därmed av karaktären ”form före sak”. Årsbokslutsdirektivet innehåller inte en sådan medlemsstatsoption med vilken det ska vara möjligt att kategoriskt utesluta ett dotterföretag som bedriver viss verksamhet ur moderföretagets koncernbokslut utan det är fråga om bedömning från fall till fall.

När den internationella bokslutsstandarden IAS 19 anställningsförmåner förutsätter att de förmånsbestämda tilläggs-pensionsarrangemangens aktuariska vinster och förluster ska iakttas i

arbetsgivarföretagets resultaträkning och balansräkning, är det kategoriska sammanställningsförbudet problematiskt med tanke på avtalsbaserade tilläggs pensionsarrangemang, om man tar i beaktande att syftet med ändringarna i årsbokslutsdirektiven var att stryka motstridigheterna i förhållande till internationella redovisningsstandarder.

Det hör inte till tillämpningsområdet av lagen om pensionsstiftelser att föreskriva om koncernbokslutet av ett företag i en annan bransch. Beslutet att inkludera en pensionsstiftelse i en annan sammanslutnings koncernbokslut ska göras med iakttagande av allmänna principer. När det är fråga om upprättandet av koncernbokslutet för ett företag i annan bransch än försäkringsbranschen, kan bokföringsnämnden och Finansinspektionen, till den del den utövar tillsyn över företaget, vid behov ge utlåtanden eller anvisningar om förfaringsätten.

På basis av ovan beskrivna motivering ska paragrafens 2 mom. upphävas.

38 §. Paragrafens 1 mom. kan upphävas, eftersom det till sitt sakinnehåll motsvarar bokföringslagens 3 kap. 1 § 1, 2 och 4 punkten, som ska tillämpas på pensionsstiftelser.

Paragrafens 2 mom. kan upphävas, eftersom det motsvarar bokföringslagens 3 kap. 1 § 2 mom.

Det blir nödvändigt att ändra paragrafens 3 mom. eftersom verksamhetsberättelsen alljämt ska upprättas även om pensionsstiftelsen inte vore en sammanslutning av allmänt intresse. De närmare bestämmelserna om verksamhetsberättelsens innehåll föränleds av bokföringslagens 3 kap. 1 a §, som ska tillämpas på en pensionsstiftelse.

Paragrafens 4 mom. ska upphävas, eftersom det motsvarar bokföringslagens 3 kap. 1 § 7 mom.

39 §. Enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen ska bokslutet och verksamhetsberättelsen upprättas inom fyra månader från räkenskapsperiodens utgång. Enligt 39 § i lagen om pensionsstiftelser ska bokslutet tillställas revisorerna inom fyra månader efter räkenskapsperiodens slut. Meningen innehåller därtill Finansinspektionens bemyndigande att bevilja undantag från tillståndet av bokslutet och verksamhetsberättelsen till revisorn. Eftersom bokslutet och verksamhetsberättelsen ska genomgå revision, ska styrelsen tillställa bokslutet och verksamhetsberättelsen till revisorn efter att de har upprättats. Bestämmelsen om att revisorerna ska avge en revisionsberättelse till styrelsen är onödig eftersom skyldigheten föränleds av revisionslagen.

När Finansinspektionen beviljar undantag från tiden för upprättandet av bokslutet, blir även den utsatta tiden för revisionen längre eftersom en revision inte kan slutföras innan bokslutet har upprättats. Den särskilda bestämmelsen om bemyndigande att bevilja undantag från tillståndet av bokslutet och verksamhetsberättelsen till revisorn behövs inte.

I kap. 4 § 7 mom. i den gällande revisionslagen föreskrivs att om beslut om fastställelse av bokslutet fattas vid ett sammanträde som hålls av sammanslutningens eller stiftelsens organ, ska bokslutet och verksamhetsberättelsen lämnas till revisorn senast en månad före detta sammanträde. Stiftelsens styrelse är ett organ till vars uppgifter upprättandet av bokslutet hör. En stiftelse har inte utöver styrelsen ett separat organ som separat ska fastställa bokslutet. Enligt andra meningen i paragrafen ska revisorerna inom en månad avge en revisionsberättelse till styrelsen. Bestämmelsens innehåll är oklart. Av den framgår inte direkt om revisorerna ska avge revisionsberättelsen inom en månad från det att styrelsen har tillställt dem bokslutet och verksamhetsberättelser eller inom en månad från det att perioden på fyra månader som har utsatts för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen har gått ut. Av bestämmelsen

RP 98/2015 rd

framgår inte heller inom vilken tid styrelsen ska behandla fastställandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

När en pensionsstiftelse enligt 65 § i lagen om pensionsstiftelser ska varje år inom fem månader från räkenskapsperiodens slut eller vid en senare tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer till Finansinspektionen överlämna bokslutet, verksamhetsberättelsen, revisorernas utlåtande och en statistikberättelse enligt ett fastställt formulär, kan paragrafen upphävas, eftersom de nödvändiga bestämmelserna om förfarandet framgår av ovannämnda paragrafer som ska tillämpas.

40 a §. Paragrafen ska upphävas eftersom bokföringslagens 4 kap. 5 § 3—5 mom., som ska tillämpas, innehåller motsvarande bestämmelser.

41 §. I paragrafens 1 mom. ska hänvisningarna till social- och hälsovårdsministeriets förordningar och till Finansinspektionens föreskrifter strykas, eftersom lagens 43 § innehåller de nödvändiga hänvisningarna.

41 a §. Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande 1 mom.

Paragrafens 2 mom. ska ändras så att det motsvarar 8 kap. 16 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen. Till följd av detta lyfts regleringen på förordningsnivå till lagnivån på samma sätt som i försäkringsbolagslagen.

Paragrafens 3 mom. ska ändras så att det motsvarar 8 kap. 16 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen. Regleringen ska ändras till den del att uppskrivningen av en tillgångspost som betraktas som anläggningstillgångar ska upptas i uppskrivningsfonden. I balansschemat finns ingen uppskrivningsfond, men en uppskrivningsfond ska bildas vid behov. De nya bestämmelserna ska tillämpas på uppskrivningar som gjorts först efter att lagen har trätt i kraft.

I fråga om värderingen av finansiella instrument motsvarar den gällande paragrafens 4 mom. till sitt sakinnehåll bokföringslagens 5 kap. 2 a § och är onödig.

I fråga om värderingen av förvaltningsfastigheter motsvarar den gällande paragrafens 5 mom. till sitt sakinnehåll bokföringslagens 5 kap. 2 b § och är onödig.

I paragrafens 4 mom. som till sakinnehållet motsvarar gällande 6 mom. ska göras en hänvisningsjustering av teknisk karaktär till 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen.

Paragrafens 5 mom. motsvarar till innehållet 7 mom. i den gällande paragrafen och 6 mom. motsvarar 8 mom. i den gällande paragrafen.

I paragrafens 7 mom. ska ingå en bestämmelse som till sitt sakinnehåll motsvarar 8 kap. 18 § i försäkringsbolagslagen.

42 §. Paragrafens 1 mom. ska innehålla ett bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordningar. Bemyndigandet att utfärda en förordning ska inte vara tvingande om det till exempel inte är nödvändigt att meddela tilläggsbestämmelser om verksamhetsberättelsens innehåll.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens 3 mom. ska ingå Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter om bokslutet och verksamhetsberättelsen som motsvarar försäkringsbolagslagen.

RP 98/2015 rd

De bestämmelser som ingår i paragrafens 4 mom. är onödiga, eftersom det inte behövs be-
myndigande för att ge anvisningar och utlåtanden.

I 5 mom. föreslås att Finansinspektionen i enskilda fall för en viss tid bevilja undantag från de
ministeriebestämmelser som avses i 1 mom. eller de föreskrifter som avses i 3 mom. om detta
undantag behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av pensionsstiftelsens verksamhet
och av dess ekonomiska ställning.

Social- och hälsovårdsministeriet ska innan utfärdandet av en bestämmelse som avses i
1 mom. och Finansinspektionen ska innan den meddelar en föreskrift som avses i 3 mom. eller
ger ett tillstånd till avvikelser som avses i 4 mom. begära bokföringsnämndens utlåtande ifall
att bestämmelsen, föreskriften eller tillståndet är av vikt för den allmänna tillämpningen av
bokföringslagen eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. En sådan bestämmelse
som motsvarar det gällande 6 mom. ska ingå i 5 mom.

Formuleringen i paragrafens 6 mom. ska klargöras så att Finansinspektionen i enskilda fall
kan bevilja undantag från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

1.7 Lag om försäkringskassor

70 §. Paragrafens 1 mom. ska motsvara 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens
2 mom. ska motsvara 37 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser med den skillnaden att en för-
säkringskassas räkenskapsperiod alltid är ett kalenderår, till följd av vilket bokföringslagens
1 kap. 4 § 1 mom. inte kan tillämpas på motsvarande sätt som på en pensionsstiftelse som be-
driver tilläggsverksamhet inom tjänstepension. Paragrafens 3 mom. ska motsvara det
föreslagna 37 a § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

71 §. En försäkringskassas bokslut kan sammanställas med en annan sammanslutnings kon-
cernbokslut ifall den rättvisande bilden så förutsätter. På motsvarande sätt som gällande pens-
ionsstiftelse kan en kategorisk befrielse fån skyldigheten att upprätta ett koncernbokslut inte
anses vara motiverad, och därför ska paragrafens 2 mom. upphävas. Motiveringarna till detta
presenteras i anknytning till 37 a § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

72 §. Paragrafens 1, 2 och 4 mom. ska upphävas enligt de motiveringar som presenteras i an-
knytning till 38 § 1, 2 och 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och paragrafens 3 mom., som
utgör det nya innehållet i paragrafen, ska ändras på basis av motiveringarna i anknytning till
38 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 5 mom. ska upphävas som onödig, ef-
tersom motsvarande reglering föranleds av revisionslagens 1 kap. 4 § 7 mom.

74 §. Paragrafen ska upphävas enligt de motiveringar som presenteras i anknytning till 40 a § i
lagen om pensionsstiftelser.

74 a §. Paragrafens 1 mom. ska ändras så att dess sakinhåll motsvarar 41 § 1 mom. i lagen
om pensionsstiftelser, som enligt förslaget ska ändras.

74 b §. Paragrafen ska motsvara vad som föreslås i 41 a § i lagen om pensionsstiftelser.

77 §. Paragrafen ska till sitt innehåll ändras att motsvara vad som föreslås bestämmas i 42 § i
lagen om pensionsstiftelser.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I fråga om bokföringsregleringen finns bestämmelser om social- och hälsovårdsministeriets bemyndiganden att utfärda förordningar i försäkringsbolagslagens 8 kap. 28 § och i fråga om Finansinspektionens bemyndiganden att meddela föreskrifter i 29 §. Social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att utfärda förordningar grundar sig på ett behov av noggrannare bestämmelser som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär. Dessa bestämmelser gäller bokslutsscheman, notuppgifter och balansspecifikationer.

På Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan tillämpas bestämmelserna i försäkringsbolagslagens 8 kap. Närmare bestämmelser ges sålunda med stöd av 8 kap. 28 §. Till den del det inte är fråga om ett regleringsbehov som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär, tillämpar försäkringsbolagen vad som annanstans i lag eller med stöd av lag bestämts.

De bemyndiganden som gäller pensionsstiftelser och som motsvarar det som stadgats om försäkringsbolag finns i 42 § lagen om pensionsstiftelser och i fråga om försäkringskassor i 77 § lagen om försäkringskassor.

Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter gäller försäkringsföretags bokslut, koncernbokslut, verksamhetsberättelse, delårsrapport, bokslutskommuniké, hur värdet på placeringar inklusive derivatkontrakt ska bestämmas och hur de ska upptas i bokslutet.

Finansinspektionen kan dessutom bevilja dispens för en viss tid i fråga om tidpunkten för uppgörande av bokslut och verksamhetsberättelse, iakttagande av resultat- och balansräkningsscheman, finansieringsanalys, bokslutets notuppgifter och specifikationer av noter till balansräkningen och bokslutet.

Bemyndigandena motsvarar det nuvarande sакläget. Ändringen av hänvisningssystematiken har minskat på antalet bestämmelser i lagarna som berör försäkringssammanslutningar. Förändringarna påverkar inte nämnvärt den administrativa bördan i försäkringsföretag.

3 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna ska träda i kraft den 1 januari 2016, alltså från och med tidpunkten för när bokföringsbestämmelserna, ska tillämpas.

Bestämmelserna om bokföring ska enligt förslaget tillämpas för första gången på bokföringen för de olika försäkringssamfundet för den räkenskapsperiod som börjar den första januari 2016 eller därefter.

Bestämmelserna om uppskrivning som avses i 41 a § 3 mom. lagen om pensionsstiftelser och 74 b § 3 mom. ska tillämpas för uppskrivningar som gjorts efter att lagen trätt i kraft.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

4.1 Bemyndiganden att utfärda förordningar, föreskrifter, och att bevilja dispens

Social- och hälsovårdsministeriets bemyndiganden att utfärda förordningar och Finansinspektionens bemyndiganden att meddela föreskrifter ska utvärderas utgående från grundlagens 80 §.

RP 98/2015 rd

Enligt 80 § 1 mom. kan republikens president, statsrådet och ett ministerium utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag skall dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

På basen av bemyndigandena som föreslås i försäkringsbolagslagens 8 kap 28 §, 42 § i lagen om pensionsstiftelser och 77 § i lagen om försäkringskassor ska social- och hälsovårdsministeriet ha rätt att genom förordningar utfärda bestämmelser om sådana saker som har uppräknats i punkt 2 ovan.

Det som ska bestämmas genom förordningar motsvarar till sakinhållet det nuvarande sakläget. Bestämmelserna är till den grad detaljerade och till karaktären tekniska, att det inte är ändamålsenligt att stifta om dem i lag. Det är inte heller fråga om grunderna för försäkringsföretagens eller pensionsanstalternas rättigheter eller skyldigheter som skulle förutsätta att bestämmelserna utfärdas med lag och inte heller fråga om saker som det enligt grundlagen ska lagstiftas om. Ytterligare ska noteras att regleringen riktar sig till ett samfund eller en stiftelse som bedriver försäkringsverksamhet och inte på en individ.

Enligt 80 § 2 mom. kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande skall vara exakt avgränsat.

I propositionen ingår det bemyndiganden för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. På basen av bemyndigandena som föreslås i försäkringsbolagslagens 8 kap 29 §, 42 § i lagen om pensionsstiftelser och 77 § i lagen om försäkringskassor ska Finansinspektionen på motsvarande grunder som i den gällande lagen ha rätt att meddela föreskrifter som gäller bokföring och bokslut. Finansinspektionen ska dessutom ha rätt att bevilja dispens från försäkringsbolagslagens 8 kap. 6 § (tiden för upprättande av bokslut), 28 § 1 och 3 punkten (bokslutsscheman, notuppgifter och specifikationer samt tilläggsuppgifter som ska ges i samband med ett IFRS -koncernbokslut), 29 § 2 mom. (bestämning av placeringarnas verkliga värde och uppgivande av verkligt värde i noterna) samt bokföringslagens 6 kap. 5 § 1 mom. (samma räkenskapsperiod för koncernföretagen). I paragrafen har endast gjorts tekniska ändringar. I förhållande till nuläget har tillämpningen av paragrafen gjorts snävare så att dispens inte längre kan beviljas från omsorgsfull förvaring av bokföringsmaterial.

Regeringen anser att den föreslagna koncessionsregleringen rimmar ihop med 80 § i grundlagen. De ovan nämnda förordningarna och föreskrifterna är huvudsakligen av teknisk natur. Motsvarande bemyndigande för social och hälsovårdsministeriet att meddela förordningar och för Finansinspektionen att meddela föreskrifter ingår i den nu gällande lagen och ändringarna som föreslås är av teknisk natur.

Av de skäl som framförs ovan anses det att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 8 kap. 4 § 4 mom., 8, 10, 11, 13, 19, 20, 23 och 25 §,
av dem 8 kap. 19 § sådan den lyder i lag 303/2015
ändras 8 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 9, 12, 15, 17, 18, 21, 24 och 26 § samt 28—30 §,
av dem, 8 kap. 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 981/2013 och 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 981/2013 och 303/2015, som följer:

8 kap.

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

1 §

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

På ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern tillämpas 8 kap 5—10 och 12 § i aktiebolagslagen.

4 §

Tillämpning av bokföringslagen

Bokföringslagens 1 kap. 4 §, 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom. och 6 §, 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 a kap. 3 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på ett försäkringsbolags bokslut och verksamhetsberättelse.

Bokföringslagens 7 a kap. 3 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av ett försäkringsbolags koncernbokslut eller moderbolagets verksamhetsberättelse. På koncernbokslut tillämpas inte heller de bestämmelser i bokföringslagen som nämns i 2 mom.

9 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om verksamheten och dess utveckling

Utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 1 a § i bokföringslagen lämnas i försäkringsbolagets verksamhetsberättelse en redogörelse för sådan anknytande verksamhet enligt 2 kap. 16 § som försäkringsbolaget bedriver.

12 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om strukturella och finansiella arrangemang

Om försäkringsbolaget under räkenskapsperioden genom överlåtelse av försäkringsbeståndet har övertagit eller överlåtit tillgångar eller skulder eller genom ansvarsöverföring övertagit tillgångar eller skulder ska en redogörelse för detta ges i verksamhetsberättelsen.

15 §

Val av värderings- och periodiseringsmetoder för placeringar

Försäkringsbolaget ska välja värderingsmetod för de placeringar som står under huvudgruppen "Placeringar" i balansräkningen så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om försäkringsbolaget väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, kan försäkringsbolaget inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 16 § på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld enligt 9 kap. tas i balansräkningen upp separat och till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Överföringar av tillgångar mellan placeringar och de placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar ska göras enligt verkligt värde.

17 §

Värdering av placeringar till verkligt värde

Bestämmelser om andra tillgångs- och skuldposter bland aktiva och passiva än sådana som avses i 5 kap. 5 a och 5 b § i bokföringslagen, som enligt internationella redovisningsstandarder kan värderas till verkligt värde, kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Posterna värderas till verkligt värde under de förutsättningar som anges i 15 § 1 mom.

18 §

Värdering av och periodiseringsbestämmelser för derivatavtal

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 15 § antingen 16 § 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

21 §

Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som ska ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse

På upprättandet av koncernbokslutet tillämpas 1—4, 6 och 7, 14—18 och 28—30 §.

I moderbolagets verksamhetsberättelse ges de uppgifter som avses i 3 kap. 1 a § i bokföringslagen och i 9 och 12 § i detta kapitel även i fråga om koncernen.

RP 98/2015 rd

24 §

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

De internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen följs vid upprättandet av bokslut och koncernbokslut så att andra försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar än sådana som avses i 7 a kap. 2 § i bokföringslagen får upprätta sitt koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder.

26 §

Tillämpning av denna lag på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder

På bokslut och koncernbokslut enligt 24 § samt på den verksamhetsberättelse som ska fogas till dem tillämpas 5, 6, 9 och 12 §, 15 § 2 mom., 21 § 2 mom., 28 § 1 och 3 punkten, 29 § 5 punkten samt 30 §.

28 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om

1) balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, finansieringsanalysen, noterna till bokslutet, motsvarande scheman, handlingar och noter som hänför sig till koncernbokslutet samt om specifikationer till balansräkningen och till noterna som avses i 21 §,

2) den tilläggsinformation som ges i bokslutet och koncernbokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 24 § och som de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen inte förpliktar till, samt

3) rätten att avvika från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen samt om det koncernbokslut och den verksamhetsberättelse för koncernen som avses i 21 § för att en rättvisande bild ska kunna ges.

29 §

Finansinspektionens föreskrifter

Finansinspektionen meddelar på försäkringsverksamhetens speciella karaktär beroende närmare föreskrifter om

1) hur ett försäkringsbolags bokslut, koncernbokslut enligt 21 och 24 §, verksamhetsberättelse, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse enligt 27 §, samt bokslutskommuniké enligt 7 kap. 9 § i värdepappersmarknadslagen ska upprättas,

2) bestämmande av placeringarnas verkliga värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift balanspostvis i noterna samt om överföringar mellan placerings- och anläggningstillgångar,

3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, när sådana föreskrifter behövs,

4) behandlingen i bokföringen och bokslutet av derivatavtal som bokförts enligt 16 § 1 mom.,

5) hur ansvarsskulden enligt 9 kap. ska tas upp i det särskilda bokslut som avses i 24 § eller i verksamhetsberättelsen samt om hur kapitalbasen enligt 12 kap. ska tas upp i samband med

RP 98/2015 rd

det särskilda bokslutet som avses 24 § eller i verksamhetsberättelsen, när sådana föreskrifter behövs, samt om

6) offentliggörande av den rapport och den redogörelse som avses i 27 §.

30 §

Dispens

Finansinspektionen kan i enskilda fall på ansökan av ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från 6 §, bestämmelser som utfärdats med stöd av 28 § 1 och 3 punkten, föreskrifter som meddelats med stöd av 29 § 2 punkten samt från 6 kap. 5 § 1 mom. i bokföringslagen.

En förutsättning för beviljande av ett sådant undantag som avses i 1 mom. är att det inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut. Finansinspektionen beviljar undantag i fråga om offentliggörande av en sådan rapport och en sådan redogörelse som avses i 27 §.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 . Lagens 8 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 9, 12, 15, 17 och 18 §, 21 § 3 och 4 mom. 24 och 26 § samt 28—30 § tillämpas första gången på ett försäkringsbolags bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 309/2015, samt
fogas till 1 § ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3—5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14—19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 och 20 a—20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24—26 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10—13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. samt 25—27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

På upprättande av ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokslut tillämpas inte 5 kap. 2 a och 2 b § och 7 a kap. i bokföringslagen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .Lagen tillämpas första gången på ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

3.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 198 §, sådan den lyder i lag 1233/2009,
samt
ändras 196 § 2 och 3 mom. och 197 §, sådana de lyder i lag 1233/2009, som följer:

196 §

Tillämpliga lagar

Utöver vad som bestäms i detta kapitel tillämpas på pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse bestämmelserna i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen (624/2006) om uppgifter om närstående lån och bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen (521/2008), med undantag av 1—3 §, 14 § 1 mom. 2 punkten och 24—26 §.

På pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse tillämpas inte 3 kap. 9 § i bokföringslagen om registrering och på skyldigheten att leverera kopior inte 3 kap. 11 §. På upprättande av pensionskassans bokslut tillämpas inte 5 kap. 2 a och 2 b § och 7 a kap. i bokföringslagen.

197 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter, dispens och bokföringsnämndens utlåtande

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om Sjömanspensionskassans verksamhetsberättelse, bokslut och koncernbokslut ifråga om de omständigheter som nämns i 8 kap. 28 § i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om omständigheter som nämns i 8 kap. 29 § i försäkringsbolagslagen.

På Finansinspektionens rätt att bevilja pensionskassan dispens i fråga om att iakttä bestämmelser, tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 30 § i försäkringsbolagslagen om dispens för försäkringsbolag. I fråga om skyldigheten att begära ett utlåtande av bokföringsnämnden tillämpas bestämmelserna i 8 kap 31 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas första gången på Sjömanspensionskassans bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

4.

Lag

om ändring av 126 och 127 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 126 § 2 mom. och 127 §, sådana de lyder i lag 1232/2009, som följer:

126 §

Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse

Utöver vad som bestäms i detta kapitel tillämpas på pensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse bestämmelserna i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen (624/2006) om uppgifter om närståendelån och bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen, med undantag av 1—3 § och 14 § 1 mom. 2 punkten.

127 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter, dispens och bokföringsnämndens utlåtande

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts verksamhetsberättelse, bokslut och koncernbokslut ifråga om de omständigheter som nämns i 8 kap. 28 § i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om omständigheter som nämns i 8 kap. 29 § i försäkringsbolagslagen.

På Finansinspektionens rätt att bevilja pensionsanstalten dispens i fråga om att iaktta bestämmelser, tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 30 § i försäkringsbolagslagen om dispens för försäkringsbolag. I fråga om skyldigheten att begära ett utlåtande av bokföringsnämnden tillämpas bestämmelserna i 8 kap 31 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas första gången på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

5.

Lag

om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 40 a § sådan den lyder i lag 525/2008, samt
ändras 40 och 40 b § sådan de lyder, 40 § i lagarna 525/2008 och 305/2015 och 40 b § i lagarna 1321/2004 och 525/2008, som följer:

40 §

Filialens bokslut och verksamhetsberättelse

Bokslutet och verksamhetsberättelsen för filialen för ett försäkringsbolag från tredjeland upprättas med iakttagande av bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen, om inte Finansinspektionen beviljar tillstånd att upprätta bokslutet enligt bestämmelserna på hemorten för det försäkringsbolag till vilket filialen hör.

40 b §

Närmare föreskrifter om filialens bokslut och verksamhetsberättelse

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om tillämpningen av 8 kap. i försäkringsbolagslagen på upprättande av en filials bokslut och verksamhetsberättelse.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 . Lagen tillämpas första gången på bokföringen för en filial till ett tredjelands försäkringsbolag för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

6.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 39 och 40 a §,
sådana de lyder, 39 § i lag 1323/2004 och 40 a § i lag 1135/1998, samt
ändras 37, 37 a, 38 §, 41 § 1 mom. samt 41 a och 42 §,
sådana de lyder, 37 och 38 § och 41 § 1 mom., och 42 § i lag 1323/2004, 37 a § i lag
1135/1998 samt 41 a § i lagarna 1135/1998 och 1323/2004, som följer:

37 §

I pensionsstiftelsens bokföring samt vid upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen (1336/1997), om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i bokföringslagens 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsstiftelse med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättningstillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

37 a §

En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare har kalenderåret som räkenskapsperiod.

38 §

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse enligt 3 kap. 1 a § i bokföringslagen.

41 §

I balansräkningen upptas

- 1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar i balansräkningen, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,
 - 2) pensionsansvar till det värde som beräknats enligt 43 §, samt
 - 3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrund.
-

41 a §

Anskaffningsutgiften för de placeringar som står under balansräkningens huvudgrupp "Placeringar" och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden ska aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och övriga utgifter med lång verkningstid samt inventarier ska under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att placeringstillgångarnas verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat, behöver placeringar som ska betraktas som bestående aktiva och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen ska anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Som anskaffningsutgift för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument används den periodiserade anskaffningsutgiften, som fås genom att skillnaden mellan masskuldebrevslånets och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstruments nominella belopp och anskaffningsutgift periodiseras som räntetäckter eller minskning av sådana under masskuldebrevslånets eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentets löptid. Motposten tas upp som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för masskuldebrevslånet eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentet. Den periodiserade anskaffningsutgiften nedskrivs enligt 1 mom. på basis av principen om lägsta värde eller den periodiserade anskaffningsutgiften skrivs ned endast med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån. Om en nedskrivning visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Valet av värderingsmetod görs för varje balansräkningspost och den valda värderingsmetoden följs konsekvent.

Om det verkliga värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det verkliga värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen ska i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd tillgång tas upp i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd tillgång i uppskrivningsfonden bland eget kapital. Om en uppskrivning visar sig vara obefogad ska den uppskrivning som tagits upp i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har tagits upp i uppskrivningsfonden ska återföras.

Pensionsstiftelsen ska välja värderingsmetoden så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om en pensionsstiftelse väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, kan stiftelsen inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

En tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller bestående aktiva hänförd grupp av placeringar till en annan ska åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom., då de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. iakttas.

I en not till balansräkningen ska för varje balansräkningspost uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde såsom Finansinspektionen närmare bestämmer.

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 4 mom. antingen 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

42 §

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om balansräknings- och resultaträknings-scheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och till noterna.

Social- och hälsovårdsministeriet kan genom förordning föreskriva om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen i syfte att kunna ge en rättvisande bild.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

- 1) upprättande av en pensionsstiftelsens bokslut och verksamhetsberättelse,
- 2) bestämmande av placeringarnas verkliga värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften, och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift för varje balansräkningspost i noterna,
- 3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, om föreskrifter om detta behövs,
- 4) behandlingen av derivatavtal som bokförts enligt 41 a § 1 mom. i bokföringen och bokslutet.

Finansinspektionen kan på ansökan av en pensionsstiftelse av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 1 mom. angivna bestämmelserna och de i 3 mom. angivna föreskrifterna, om avvikelsen behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av pensionsstiftelsens verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse, föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bestämmelser om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska social- och hälsovårdsministeriet innan bestämmelsen utfärdas, eller Finansinspektionen, innan föreskriften meddelas eller tillståndet ges, begära ett utlåtande om detta av bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl i ett enskilt fall bevilja undantag från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ . Lagen tillämpas första gången på en pensionsstiftelsens bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

Lagens 41 a § 3 mom. tillämpas på uppskrivningar som görs efter att lagen trädde i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 71 § 2 mom. och 74 §, sådana de lyder i lag 1136/1998, samt
ändras 70 och 72 §, 74 a § 1 mom., 74 b och 77 §, sådana de lyder, 70 och 72 §, 74 a § 1 mom. och 77 § i lag 1324/2004 och 74 b § i lagarna 1136/1998 och 1324/2004, som följer:

70 §

I en försäkringskassas bokföring samt vid upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelse ska bokföringslagen (1336/1997) iakttas, om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i bokföringslagens 1 kap. 4 § i mom., 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättandet av en försäkringskassas bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balans-räkningen för en försäkringskassa med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättningstillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

72 §

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse enligt 3 kap. 1 a § i bokföringslagen.

74 a §

I balansräkningen upptas

- 1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,
- 2) ansvarsskuld till det värde som beräknats enligt 79 § och 80 § 2 mom., samt
- 3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

74 b §

Anskaffningsutgiften för de placeringar som står under balansräkningens huvudgrupp "Placeringar" och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden ska aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och övriga utgifter med lång verkningstid samt inventarier ska under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att placeringstillgångarnas verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda

skäl bestämmer något annat, behöver placeringar som ska betraktas som bestående aktiva och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen ska anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Som anskaffningsutgift för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument används den periodiserade anskaffningsutgiften, som fås genom att skillnaden mellan masskuldebrevslånets och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstruments nominella belopp och anskaffningsutgift periodiseras som ränteintäkter eller minskning av sådana under masskuldebrevslånets eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentets löptid. Motposten tas upp som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för masskuldebrevslånet eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentet. Den periodiserade anskaffningsutgiften nedskrivs enligt 1 mom. på basis av principen om lägsta värde eller den periodiserade anskaffningsutgiften skrivs ned endast med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån. Om en nedskrivning visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Valet av värderingsmetod görs för varje balansräkningspost och den valda värderingsmetoden följs konsekvent.

Om det verkliga värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det verkliga värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen ska i fråga om en tillplaceringstillgångarna hänförd tillgång tas upp i resultaträkningen och i fråga om en tillanläggningstillgångarna hänförd tillgång i uppskrivningsfonden bland eget kapital. Om en uppskrivning visar sig vara obefogad ska den uppskrivning som tagits upp i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har tagits upp i uppskrivningsfonden ska återföras.

Försäkringskassan ska välja värderingsmetoden så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om kassan väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, kan kassan inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

En tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller bestående aktiva hänförd grupp av placeringar till en annan ska åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom., då de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. iakttas.

I en bilaga till balansräkningen ska för varje balansräkningspost uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde såsom Finansinspektionen närmare bestämmer.

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 4 mom. antingen 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

77 §

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och till noterna.

Social- och hälsovårdsministeriet kan genom förordning föreskriva om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen i syfte att kunna ge en rättvisande bild.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

- 1) upprättande av en försäkringskassas bokslut och verksamhetsberättelse,

RP 98/2015 rd

2) bestämmande av placeringarnas verkliga värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften, och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift för varje balansräkningspost i noterna,

3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, om föreskrifter om detta behövs,

4) behandlingen av derivatavtal som bokförts enligt 74 b § 1 mom. i bokföringen och bokslutet.

Finansinspektionen kan på ansökan av en försäkringskassa av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 1 mom. angivna bestämmelserna och de i 3 mom. angivna föreskrifterna, om avvikelsen behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av försäkringskassans verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse, föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bestämmelser om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska social- och hälsovårdsministeriet innan bestämmelsen utfärdas, eller Finansinspektionen, innan föreskriften meddelas eller tillståndet ges, begära ett utlåtande om detta av bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl i enskilda fall bevilja undantag från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagen tillämpas första gången på en försäkringskassas bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

Lagens 74 b § 3 mom. tillämpas på uppskrivningar som görs efter att lagen trädde i kraft.

Helsingfors den 22 oktober 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä

1.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 8 kap. 4 § 4 mom., 8, 10, 11, 13, 19, 20, 23 och 25 §,
av dem 8 kap. 19 § sådan den lyder i lag 303/2015
ändras 8 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 9, 12, 15, 17, 18, 21, 24 och 26 § samt 28—30 §,
av dem, 8 kap. 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 981/2013 och 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 981/2013 och 303/2015, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

8 kap.

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

1 §

1 §

Tillämpning av aktiebolagslagen

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

På ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern tillämpas 8 kap. 10 och 12 § i aktiebolagslagen.

På ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern tillämpas 8 kap. 5—10 och 12 § i aktiebolagslagen.

4 §

4 §

Tillämpning av bokföringslagen

Tillämpning av bokföringslagen

Bokföringslagens 1 kap. 4 §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom. och 6 §, 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2, 2 a, 13, 16 och 17 §, 7 a kap. 2—5 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på försäkringsbolags bokslut och verksamhetsberättelse.

Bokföringslagens 6 kap. 1 och 2 §, 7 § 6 mom., 7 a kap. 2—5 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av försäkringsbo-

Bokföringslagens 1 kap. 4 §, 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom. och 6 §, 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 a kap. 3 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på ett försäkringsbolags bokslut och verksamhetsberättelse.

Bokföringslagens 7 a kap. 3 § och 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av ett försäkringsbolags koncernbokslut eller moder-

lags koncernbokslut eller moderbolagets verksamhetsberättelse. På koncernbokslut tillämpas inte heller de bestämmelser i bokföringslagen som nämns i 2 mom.

I fråga om den tidpunkt när en notering får göras enligt 2 kap. 4 § 2 mom. i bokföringslagen tillämpas en tidsfrist på tre månader.

bolagets verksamhetsberättelse. På koncernbokslut tillämpas inte heller de bestämmelser i bokföringslagen som nämns i 2 mom.

8 §

Bokslutets innehåll

För varje räkenskapsperiod ska upprättas ett bokslut som består av

- 1) en balansräkning, som ger en bild av den ekonomiska ställningen på balansdagen,*
- 2) en resultaträkning, som beskriver hur resultatet har uppkommit,*
- 3) en finansieringsanalys, som beskriver anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden, samt*
- 4) uppgifter som ska lämnas i bilagor till balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen (noter).*

Bestämmelser om införande av koncernbokslut i bokslutet finns i 20 §.

*För varje post i balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen ska motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (jämförelsetal). Om specificeringen av balansräkningen, resultaträkningen eller finansieringsanalysen har ändrats, ska jämförelsetalet om möjligt korrigeras. På samma sätt ska förfa-
ras, om jämförelsetalet av något annat skäl inte är användbart.*

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse om vilken föreskrivs i 9–13 §. Den information som avses i 10–13 § får dock ges i bokslutsnoter i stället för i verksamhetsberättelsen, om inte något annat föreskrivs i bokföringslagen.

Handlingar som ingår i och som fogats till bokslutet ska vara överskådliga och bilda en helhet.

(upphävs)

9 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om verksamheten och dess utveckling

I verksamhetsberättelsen lämnas uppgifter om viktiga omständigheter som gäller utvecklingen av försäkringsbolagets verksamhet. I verksamhetsberättelsen lämnas

1) en redogörelse som ger en rättvisande bild av utvecklingen och resultatet av försäkringsbolagets verksamhet samt av försäkringsbolagets ekonomiska ställning, inklusive en beskrivning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna,

2) en redogörelse för forsknings- och utvecklingsverksamhetens omfattning, om forsknings- och utvecklingsverksamheten har betydelse för att ge riktig och tillräcklig information om verksamhetsresultatet och den ekonomiska ställningen,

3) uppgifter om väsentliga händelser under räkenskapsperioden och efter dess utgång,

4) en uppskattning om den sannolika kommande utvecklingen,

5) en redogörelse för sådan anknytande verksamhet enligt 2 kap. 16 § som försäkringsbolaget bedriver, samt

6) en förteckning över bolagets utländska filialer.

Den redogörelse som avses i 1 mom. 1 punkten ska vara en opartisk och heltäckande analys av utvecklingen och resultatet av försäkringsbolagets affärsverksamhet samt av bolagets ekonomiska ställning, och den ska motsvara bolagets omfattning och struktur. Bedömningen ska innefatta de väsentligaste nyckeltalen för förståelse av bolagets affärsverksamhet samt ekonomiska ställning och resultat.

Den analys som ingår i verksamhetsberättelsen ska vid behov innefatta kompletterande uppgifter och tilläggsutredningar om talen i bokslutet.

10 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om eget kapital och kapitallån

Verksamhetsberättelsen ska innehålla styrelsens förslag till åtgärder som gäller bola-

9 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om verksamheten och dess utveckling

Utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 1 a § i bokföringslagen lämnas i försäkringsbolagets verksamhetsberättelse en redogörelse för sådan anknytande verksamhet enligt 2 kap. 16 § som försäkringsbolaget bedriver.

(upphävs)

gets vinst eller förlust samt till eventuell utbetalning av annat fritt eget kapital.

I verksamhetsberättelsen ska uppges

1) antalet aktier eller garantiandelar i bolaget uppdelat enligt slag av aktie eller garantiandel samt bolagsordningens huvudsakliga bestämmelser om varje slag av aktie eller garantiandel, samt

2) de huvudsakliga villkoren för kapitallån och den på lånen upplupna, icke-kostnadsförda räntan.

11 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om närstående lån

I verksamhetsberättelsen ska separat uppges penninglån, säkerheter och ansvarsförbindelser till personer som står bolaget nära samt de huvudsakliga villkoren för dessa, i det fall att penninglånen, säkerheterna och ansvarsförbindelserna sammanlagt överstiger 20 000 euro eller utgör mer än fem procent av bolagets eget kapital enligt balansräkningen.

Ett försäkringsbolag och en person anses vara närstående till varandra, om den ena parten kan utöva ett bestämmande inflytande över den andra eller ett betydande inflytande över beslut som gäller den andras ekonomi och affärsverksamhet.

(upphävs)

12 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om strukturella och finansiella arrangemang

Av verksamhetsberättelsen ska framgå

1) om bolaget har blivit moderbolag, huruvida bolaget har varit övertagande bolag vid en fusion eller delning eller huruvida bolaget har delats,

2) om försäkringsbolaget under räkenskapsperioden genom överlåtelse av försäkringsbeståndet har övertagit eller överlåtittillgångar eller skulder eller genom ansvarsöverföring övertagit tillgångar eller skulder,

3) det huvudsakliga innehållet i ett sådant emissionsbeslut som avses i 9 kap. 5 och 17 § i aktiebolagslagen både i fråga om ett för-

12 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om strukturella och finansiella arrangemang

Om försäkringsbolaget under räkenskapsperioden genom överlåtelse av försäkringsbeståndet har övertagit eller överlåtittillgångar eller skulder eller genom ansvarsöverföring övertagit tillgångar eller skulder ska en redogörelse för detta ges i verksamhetsberättelsen.

säkringsaktiebolags aktier och ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandelar,

4) det huvudsakliga innehållet i ett beslut som i enlighet med 10 kap. 3 § i aktiebolagslagen har fattats om emission av optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier både i fråga om ett försäkringsaktiebolags aktier och ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandelar,

5) de huvudsakliga villkoren för teckning av aktier eller garantiandelar som baserar sig på tidigare emitterade optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier eller garantiandelar, samt

6) styrelsens gällande fullmakter att emittera aktier samt optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier eller garantiandelar både i fråga om ett försäkringsaktiebolags aktier och ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandelar.

13 §

Verksamhetsberättelsens uppgifter om egna aktier och garantiandelar

I verksamhetsberättelsen ska enligt slag av aktie eller garantiandel uppes

(upphävs)

1) det sammanlagda antal aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget och moderbolaget som bolaget och dess dottersammanslutningar innehar och har mottagit som pant samt dessas relativa andelar av samtliga aktier eller garantiandelar och av röstetalet för dem, samt

2) de egna aktier eller garantiandelar och aktier eller garantiandelar i moderbolaget som bolaget har förvärvat och mottagit som pant under räkenskapsperioden samt avyttring och ogiltigförklaring av dessa.

I verksamhetsberättelsen ska lämnas följande uppgifter om egna aktier eller garantiandelar och aktier eller garantiandelar i moderbolaget som under räkenskapsperioden har förvärvats och mottagits som pant av försäkringsbolaget samt avyttrats och förklarats ogiltiga:

1) hur aktierna eller garantiandelarna har tillfallit bolaget eller avyttrats,

2) aktiernas eller garantiandelarnas antal och relativa andel av samtliga aktier eller garantiandelar, samt

3) *betalat vederlag.*

Aktier eller garantiandelar som försäkringsbolaget innehar ska uppges separat från aktier eller garantiandelar som det har tagit emot som pant. Om aktier eller garantiandelar har tagits emot från eller överlåtit till en närstående, ska denne nämnas vid namn.

15 §

Val av värderings- och periodiseringsmetoder för placeringar

Försäkringsbolaget ska välja värderingsmetod för de placeringar som står under huvudgruppen "Placeringar" i balansräkningen så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om försäkringsbolaget väljer värdering till verkligt värde enligt 17 § som värderingsprincip, kan det inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 16 § på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

Placeringar som står under huvudgruppen "Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar" i balansräkningen värderas i enlighet med 19 §.

17 §

Värdering av placeringar till verkligt värde

Finansiella instrument kan värderas till sitt verkliga värde under de förutsättningar som anges i 15 § 1 mom. Förändringar i det verkliga värdet upptas som intäkter eller kostnader i resultaträkningen eller i fonden för verkligt värde, som ingår i det egna kapitalet i balansräkningen. Placeringar med vilka försäkringsbolaget idkar handel kan klassificeras som finansiella instrument som försäk-

15 §

Val av värderings- och periodiseringsmetoder för placeringar

Försäkringsbolaget ska välja värderingsmetod för de placeringar som står under huvudgruppen "Placeringar" i balansräkningen så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om försäkringsbolaget väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, kan försäkringsbolaget inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 16 § på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld enligt 9 kap. tas i balansräkningen upp separat och till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Överföringar av tillgångar mellan placeringar och de placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar ska göras enligt verkligt värde.

17 §

Värdering av placeringar till verkligt värde

Bestämmelser om andra tillgångs- och skuldposter bland aktiva och passiva än sådana som avses i 5 kap. 5 a och 5 b § i bokföringslagen, som enligt internationella redovisningsstandarder kan värderas till verkligt värde, kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Posterna värderas till verkligt värde under de förutsättningar som anges i 15 § 1 mom.

ringsbolaget innehar för handel, varvid de värderas till sitt verkliga värde och förändringar i det verkliga värdet upptas såsom intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar kan värderas till sitt verkliga värde under de förutsättningar som föreskrivs i 15 § 1 mom. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Bestämmelser om övriga tillgångs- och skuldposter bland aktiva och passiva, som enligt internationella redovisningsstandarder kan värderas till verkligt värde, kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Posterna värderas till verkligt värde under de förutsättningar som anges i 15 § 1 mom. Förändringar i det verkliga värdet upptas som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

18 §

Värdering av och periodiseringsbestämmelser för derivatavtal

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 15 § antingen 16 § 1 mom. eller 17 § 1 mom.

18 §

Värdering av och periodiseringsbestämmelser för derivatavtal

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 15 § antingen 16 § 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

19 §

Värdering till verkligt värde av placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld enligt 9 kap. ska i balansräkningen tas upp skilt för sig, till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet ska tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Överföringar av tillgångar mellan placeringar och de placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar genomförs till verkligt värde.

(upphävs)

20 §

Skyldighet att upprätta koncernbokslut

Ett försäkringsbolag som är moderbolag ska upprätta och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut.

(upphävs)

Koncernbokslut behöver inte upprättas, om

1) en sammanslutning som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet äger minst nio tiodelar av moderbolaget,

2) moderbolagets övriga ägare har gett sitt samtycke till att koncernbokslut inte upprättas, och

3) boksluten för moderbolaget och dess dottersammanslutningar sammanställs med koncernbokslutet för en sammanslutning som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och koncernbokslutet ges in för registrering enligt bestämmelserna i 3 kap. 9 § i bokföringslagen.

Moderbolaget ska alltid upprätta ett koncernbokslut, om det betalar ut medel till aktieägarna eller garantiandelsägarna eller om det är ett publikt aktiebolag.

21 §

Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som ska ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse

Koncernbokslutet ska upprättas som en sammanställning av koncernföretagens balansräkningar och resultaträkningar samt noterna till dessa. Koncernbokslutet ska upprättas samma dag som moderföretagets bokslut. I ett koncernbokslut ska tas in en finansieringsanalys över koncernen, i vilken ska redogöras för anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden.

I fråga om upprättande av koncernbokslut iakttas i tillämpliga delar 1—4, 6—8, 14—19 och 28—30 §.

I moderbolagets verksamhetsberättelse ges i tillämpliga delar de uppgifter som avses i 9—13 § även om koncernen.

Handlingar som ingår i och som fogats till koncernbokslutet ska vara överskådliga och bilda en helhet.

21 §

Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som ska ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse

På upprättandet av koncernbokslutet tillämpas 1—4, 6 och 7, 14—18 och 28—30 §.

I moderbolagets verksamhetsberättelse ges de uppgifter som avses i 3 kap. 1 a § i bokföringslagen och i 9 och 12 § i detta kapitel även i fråga om koncernen.

23 §

Sammanställning av ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokslutsuppgifter med koncernbokslutet

Bokslutsuppgifter för ett dotter- eller intresseföretag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkringsverksamhet får inte sammanställas med koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller en annan sammanslutning.

(upphävs)

24 §

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

De internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen följs vid upprättandet av bokslut och koncernbokslut så att

1) ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning som har satt i omlopp värdepapper som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument upprättar koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder,

2) om ett försäkringsbolag som avses i 1 punkten inte är skyldigt att upprätta ett koncernbokslut, ska det upprätta sitt bokslut i enlighet med internationella redovisningsstandarder, samt så att

3) andra försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar än sådana som avses i 1 och 2 punkten får upprätta sitt koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder.

24 §

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

De internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen följs vid upprättandet av bokslut och koncernbokslut så att andra försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar än sådana som avses i 7 a kap. 2 § i bokföringslagen får upprätta sitt koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder.

25 §

Tillämpning av bokföringslagen på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder

På bokslut och koncernbokslut enligt 24 § tillämpas 1 kap. 1—3, 5 och 6 §, 2 kap., 3 kap. 5 och 7—13 § och 6 kap. 19 § i bokföringslagen.

(upphävs)

26 §

Tillämpning av denna lag på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder

På bokslut och koncernbokslut enligt 24 § samt på den verksamhetsberättelse som ska fogas till dem tillämpas 4 § 4 mom., 6 §, 19 § 1 mom., 21 § 1 och 3 mom., 28 § 1 och 3 punkten, 29 § 5 punkten samt 30 §.

26 §

Tillämpning av denna lag på bokslut och koncernbokslut som upprättats med iakttagande av internationella redovisningsstandarder

På bokslut och koncernbokslut enligt 24 § samt på den verksamhetsberättelse som ska fogas till dem tillämpas 5, 6, 9 och 12 §, 15 § 2 mom., 21 § 2 mom., 28 § 1 och 3 punkten, 29 § 5 punkten samt 30 §.

28 §

Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

1) balansräknings- och resultaträknings-scheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, finansieringsanalysen och noterna till bokslutet som avses i 8 § samt motsvarande scheman, handlingar och noter som hänför sig till koncernbokslutet samt om specifikationer till balansräkningen och till noterna som avses i 21 §,

2) huvudprinciperna för förutsättningar för värdering av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och övriga placeringar som avses i 17 § enligt verkligt värde och för fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet upptas i resultaträkningen och balansräkningen i bokslutet som avses i 8 § samt i koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen i kon-

28 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om

1) balansräknings- och resultaträknings-scheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, finansieringsanalysen, noterna till bokslutet, motsvarande scheman, handlingar och noter som hänför sig till koncernbokslutet samt om specifikationer till balansräkningen och till noterna som avses i 21 §,

2) den tilläggsinformation som ges i bokslutet och koncernbokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 24 § och som de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen inte förpliktar till, samt

cernbokslutet som avses i 21 §, om noter angående dessa placeringar och uppgifter om dessa placeringar som ska ges i verksamhetsberättelsen,

3) den tilläggsinformation som ges i bokslutet och koncernbokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 24 § och som de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen inte förpliktar till, samt

4) när och hur avvikelser, för att en rättvisande bild ska kunna ges, får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 8 § samt koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 21 §.

29 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

1) hur bokslut som avses i 8 §, koncernbokslut som avses i 21 §, verksamhetsberättelse som avses i de nämnda paragraferna, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse som avses i 27 §, samt bokslutskommuniké enligt 7 kap. 9 § i värdepappersmarknadslagen ska upprättas,

2) förutsättningarna för värdering av placeringar enligt verkligt värde, fastställande av verkligt värde och anskaffningsutgift för placeringar och uppgivande av detta balanspostvis i noterna samt överföringar mellan placerings- och anläggningstillgångar som avses i 17, 18 och 19 §,

3) klassificeringen av finansiella instrument och säkringsredovisning som avses i 17 §,

4) behandlingen av derivatavtal som avses i 18 § i bokföringen och bokslutet,

5) hur ansvarsskulden enligt 9 kap. ska tas upp i det särskilda bokslut som avses i 8 kap. 24 § eller i verksamhetsberättelsen, samt om hur kapitalbasen enligt 12 kap. ska tas upp i samband med det särskilda bokslutet som av-

3) rätten att avvika från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen samt om det koncernbokslut och den verksamhetsberättelse för koncernen som avses i 21 § för att en rättvisande bild ska kunna ges.

29 §

Finansinspektionens föreskrifter

Finansinspektionen meddelar på försäkringsverksamhetens speciella karaktär beroende närmare föreskrifter om

1) hur ett försäkringsbolags bokslut, koncernbokslut enligt 21 och 24 §, verksamhetsberättelse, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse enligt 27 §, samt bokslutskommuniké enligt 7 kap. 9 § i värdepappersmarknadslagen ska upprättas,

2) bestämmande av placeringarnas verkliga värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift balanspostvis i noterna samt om överföringar mellan placerings- och anläggningstillgångar,

3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, när sådana föreskrifter behövs,

4) behandlingen i bokföringen och bokslutet av derivatavtal som bokförts enligt 16 § 1 mom.,

5) hur ansvarsskulden enligt 9 kap. ska tas upp i det särskilda bokslut som avses i 24 § eller i verksamhetsberättelsen samt om hur kapitalbasen enligt 12 kap. ska tas upp i samband med det särskilda bokslutet som avses

RP 98/2015 rd

ses i 8 kap. 24 § eller i verksamhetsberättelsen, samt om

6) offentliggörandet av den rapport och den redogörelse som avses i 27 §.

30 §

Dispens

Försäkringsinspektionen kan i enskilda fall på ansökan av ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från 6 §, 28 § 1—3 punkten och 29 § 2 punkten samt från 6 kap. 5 § 1 mom. i bokföringslagen.

En förutsättning för beviljande av ett sådant undantag som avses i 1 mom. är att det inte strider mot Europeiska gemenskapernas bestämmelser om bokslut och koncernbokslut. *Dessutom kan Försäkringsinspektionen bevilja undantag från 2 kap. 9 § 1 mom. i bokföringslagen.*

Försäkringsinspektionen beviljar undantag i fråga om offentliggörande av en sådan rapport och en sådan redogörelse som avses i 27 §.

24 § eller i verksamhetsberättelsen, när sådana föreskrifter behövs, samt om

6) offentliggörande av den rapport och den redogörelse som avses i 27 §.

30 §

Dispens

Finansinspektionen kan i enskilda fall på ansökan av ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från 6 §, bestämmelser som utfärdats med stöd av 28 § 1 och 3 punkten, föreskrifter som meddelats med stöd av 29 § 2 punkten samt från 6 kap. 5 § 1 mom. i bokföringslagen.

En förutsättning för beviljande av ett sådant undantag som avses i 1 mom. är att det inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut. *Finansinspektionen beviljar undantag i fråga om offentliggörande av en sådan rapport och en sådan redogörelse som avses i 27 §.*

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 8 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 9, 12,
15, 17 och 18 §, 21 § 3 och 4 mom. 24 och
26 § samt 28—30 § tillämpas första gången
på ett försäkringsbolags bokföring för den
räkenskapsperiod som börjar den 1 januari
2016 eller därefter.*

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), 1 § 3 mom., sådant det lyder
i lag 309/2015, samt
fogas till 1 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3—5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14—19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 och 20 a—20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 19 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10—13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. samt 25—27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3—5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14—19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 och 20 a—20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24—26 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10—13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. samt 25—27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

På upprättande av ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokslut tillämpas inte 5 kap. 2 a och 2 b § och 7 a kap. i bokföringslagen.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på ett arbetspensionsförsäkringsbolags bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.*

3.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 198 §, sådan den lyder i lag 1233/2009,
 samt
ändras 196 § 2 och 3 mom. och 197 §, sådana de lyder i lag 1233/2009, som följer:

Gällande lydelse

196 §

Tillämpliga lagar

Utöver vad som bestäms i detta kapitel tillämpas på pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen (521/2008), med undantag av 1—3 §, 10 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 12 § 3—6 punkten, 13 §, 14 § 1 mom. 2 punkten, 19, 23 och 27—31 § i det kapitlet.

På registrering av pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse tillämpas inte 3 kap. 9 § i bokföringslagen och på skyldigheten att leverera kopior inte 11 § i det kapitlet.

197 §

Tillämpliga förordningar och föreskrifter

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på särarten i pensionskassans försäkringsverksamhet utfärdas om

1) balansräknings- och resultaträknings-scheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, finansieringsanalysen och noterna till bokslutet som avses i 8 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen och motsvarande scheman, handlingar och noter som hänför sig till koncernbokslu-

Föreslagen lydelse

196 §

Tillämpliga lagar

Utöver vad som bestäms i detta kapitel tillämpas på pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse *bestämmelserna i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen (624/2006) om uppgifter om närståendelån* och bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen (521/2008), med undantag av 1—3 §, 14 § 1 mom. 2 punkten och 24—26 §.

På pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse tillämpas inte 3 kap. 9 § i bokföringslagen om registrering och på skyldigheten att leverera kopior inte 3 kap. 11 §. *På upprättande av pensionskassans bokslut tillämpas inte 5 kap. 2 a och 2 b § och 7 a kap. i bokföringslagen.*

197 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter, dispens och bokföringsnämndens utlåtande

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om *Sjömanspensionskassans verksamhetsberättelse, bokslut och koncernbokslut* ifråga om de omständigheter som nämns i 8 kap. 28 § i försäkringsbolagslagen. *Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om omständigheter som nämns i 8 kap. 29 § i försäkringsbolagslagen.*

Gällande lydelse

tet enligt 8 kap. 21 § i den lagen samt om specifikationer till balansräkningen och till noterna,

2) huvudprinciperna för förutsättningar för värdering av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och övriga placeringar som avses i 8 kap. 17 § i försäkringsbolagslagen enligt verkligt värde och för fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet tas upp i resultaträkningen och balansräkningen i bokslutet samt i koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen i koncernbokslutet, om noter angående dessa placeringar och uppgifter om dessa placeringar som ska ges i verksamhetsberättelsen,

3) den tilläggsinformation som ges i bokslutet och koncernbokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 24 § i försäkringsbolagslagen och som de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen inte förpliktar till, och

4) när och hur avvikelser, för att en rättvisande bild ska kunna ges, får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen samt koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 21 § i försäkringsbolagslagen.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter, som beror på försäkringsverksamhetens särart, om

1) hur bokslutet och verksamhetsberättelsen för pensionskassan och dess koncern ska upprättas,

2) förutsättningarna för värdering av i 8 kap. 17 och 18 § i försäkringsbolagslagen avsedda placeringar enligt verkligt värde, fastställande av verkligt värde och anskaffningsutgift för placeringar och uppgivande av detta för varje balanspost i noterna samt överföringar mellan placerings- och anläggningstillgångar,

3) klassificeringen och säkringsredovisningen av finansiella instrument som avses i 8 kap. 17 § i försäkringsbolagslagen,

4) behandlingen i bokföringen och bokslutet av derivatavtal som avses i 8 kap. 18 § i försäkringsbolagslagen, och

5) hur pensionskassans försäkringstekniska ansvarsskuld ska tas upp i bokslutet eller i

Föreslagen lydelse

På Finansinspektionens rätt att bevilja pensionskassan dispens i fråga om att iaktta bestämmelser, tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 30 § i försäkringsbolagslagen om dispens för försäkringsbolag. I fråga om skyldigheten att begära ett utlåtande av bokföringsnämnden tillämpas bestämmelserna i 8 kap 31 § i försäkringsbolagslagen.

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

verksamhetsberättelsen.

Om en förordning, en föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av betydelse med tanke på den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller bokföringsförordningen, ska ministeriet eller Finansinspektionen, innan förordningen, föreskriften eller tillståndet utfärdas, inhämta bokföringsnämndens yttrande.

198 §

Finansinspektionens rätt att bevilja pensionskassan undantag

Finansinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja undantag från 197 § 1 mom. 1—3 punkten och 2 mom. 2 punkten i denna lag, 8 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen och 6 kap. 5 § 1 mom. i bokföringslagen. Dessutom kan Finansinspektionen bevilja undantag från 2 kap. 9 § 1 mom. i bokföringslagen.

Föreslagen lydelse

(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på Sjömanspensionskassans bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4.

Lag

om ändring av 126 och 127 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 126 § 2 mom. och 127 §, sådana de lyder i lag 1232/2009, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

126 §

126 §

Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse

Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse

Utöver vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på pensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen, med undantag av 1—3 §, 10 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 12 § 3—6 punkten, 13 §, 14 § 1 mom. 2 punkten, 19, 23 och 27—31 § i det kapitlet.

Utöver vad som bestäms i detta kapitel tillämpas på pensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse bestämmelserna i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen (624/2006) om uppgifter om närståendelån och bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen, med undantag av 1—3 § och 14 § 1 mom. 2 punkten.

127 §

127 §

Närmare bestämmelser om bokföring och bokslut

Närmare bestämmelser och föreskrifter, dispens och bokföringsnämndens utlåtande

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om

1) balansräknings- och resultaträknings-scheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, finansieringsanalysen och noterna till bokslutet som avses i 8 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen och motsvarande scheman, handlingar och noter som hänför sig till koncernbokslutet enligt 8 kap. 21 § i den lagen samt om specifikationer till balansräkningen och till noterna,

2) huvudprinciperna för förutsättningar för värdering av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och övriga placeringar som avses i 8 kap. 17 § i försäkringsbolagslagen enligt verkligt värde och för fastställande av

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om *Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts verksamhetsberättelse, bokslut och koncernbokslut ifråga om de omständigheter som nämns i 8 kap. 28 § i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om omständigheter som nämns i 8 kap. 29 § i försäkringsbolagslagen.*

På Finansinspektionens rätt att bevilja pensionsanstalten dispens i fråga om att iaktta bestämmelser, tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 30 § i försäkringsbolagslagen om dispens för försäkringsbolag. I fråga om skyldigheten att begära ett utlåtande av bokföringsnämnden tillämpas bestämmelserna i 8 kap 31 § i försäkringsbolagslagen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet tas upp i resultaträkningen och balansräkningen i bokslutet samt i koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen i koncernbokslutet, om noter angående dessa placeringar och uppgifter om dessa placeringar som ska ges i verksamhetsberättelsen,

3) den tilläggsinformation som ges i bokslutet och koncernbokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 24 § i försäkringsbolagslagen och som de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen inte förpliktar till, och

4) när och hur avvikelser, för att en rättvisande bild ska kunna ges, får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen samt koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen som avses i 8 kap. 21 § i försäkringsbolagslagen.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter, som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär, om

1) hur bokslutet och verksamhetsberättelsen för pensionsanstalten och dess koncern ska upprättas,

2) förutsättningarna för värdering av i 8 kap. 17 och 18 § i försäkringsbolagslagen avsedda placeringar enligt verkligt värde, fastställande av verkligt värde och anskaffningsutgift för placeringar och uppgivande av detta för varje balanspost i noterna samt överföringar mellan placerings- och anläggningstillgångar,

3) klassificeringen och säkringsredovisningen av finansiella instrument som avses i 8 kap. 17 § i försäkringsbolagslagen,

4) behandlingen i bokföringen och bokslutet av derivatavtal som avses i 8 kap. 18 § i försäkringsbolagslagen, och

5) hur pensionsanstaltens försäkringstekniska ansvarsskuld ska tas upp i bokslutet eller i verksamhetsberättelsen.

Om en förordning, en föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller bokföringsförordningen, ska ministeriet eller Finansinspektionen, innan förordningen, föreskriften eller tillståndet utfärdas, inhämta bokförings-

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

nämndens yttrande.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja undantag från 1 mom. 1—3 punkten och 2 mom. 2 punkten i denna paragraf, 8 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen och 6 kap. 5 § 1 mom. i bokföringslagen. Dessutom kan Finansinspektionen bevilja undantag från 2 kap. 9 § 1 mom. i bokföringslagen.

Föreslagen lydelse

—————
*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på Lantbruks-
företagarnas pensionsanstalts bokföring för
den räkenskapsperiod som börjar den
1 januari 2016 eller därefter.*

5.

Lag

om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 40 a § sådan den lyder i lag 525/2008, samt
ändras 40 och 40 b § sådan de lyder, 40 § i lagarna 525/2008 och 305/2015 och 40 b § i lagarna 1321/2004 och 525/2008, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §

40 §

Filialens bokslut och verksamhetsberättelse

Filialens bokslut och verksamhetsberättelse

Om inte annat föreskrivs om bokföring och bokslut i denna lag ska på bokföringen och upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelsen för filialen till ett försäkringsbolag från tredjeland tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

På upprättandet av bokslutet för en filial tillämpas inte bestämmelserna i 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 9 och 11 §, 4 kap. 1, 3, 4 och 7 §, 5 kap. 2, 2 a, 13, 16 och 17 §, 6 kap., 7 a kap. 2—5 § och 8 kap. 6 § i bokföringslagen.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på en filials bokslut och verksamhetsberättelse 8 kap. 4 § 5—7 mom., 7 och 8 §, 9 § 1 mom. 1—3 punkten och 2 och 3 mom., 10, 11, 13—19 och 28—30 § i försäkringsbolagslagen. Vad som i de nämnda lagrummen föreskrivs om aktier och aktiekapital gäller också garantiandelar och garantikapital samt övriga bolagsandelar och det startkapital som bildas av dem.

Filialen får upprätta sitt bokslut i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen förutsatt att det försäkringsbolag som filialen hör till upprättar sitt bokslut i enlighet med dessa.

På ett sådant bokslut som avses i 3 mom. tillämpas vad som i bokföringslagen föreskrivs om bokföringsskyldighet i 1 kap. 1 §, dubbel bokföring i 2 §, god bokföringssed i 3 §, bokföring av affärshändelser samt bokfö-

Bokslutet och verksamhetsberättelsen för *filialen för ett försäkringsbolag från tredjeland upprättas med iakttagande av bestämmelserna i 8 kap. i försäkringsbolagslagen, om inte Finansinspektionen beviljar tillstånd att upprätta bokslutet enligt bestämmelserna på hemorten för det försäkringsbolag till vilket filialen hör.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ringsmaterial i 2 kap., språk och valuta i 3 kap. 5 §, datering och underskrift av bokslut i 7 §, balansbok i 8 §, offentliggörande av bokslut i 10 §, uppgifter om revision i 12 § och specifikationer till balansräkningen och till noterna i 13 §.

Bokslutet ska lämnas till revisorerna inom fyra månader från räkenskapsperiodens utgång.

Filialen ska ge in bokslutet, verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen för registrering hos Patent- och registerstyrelsen inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång.

40 a §

Ytterligare bestämmelser om verksamhetsberättelsen för en filial

I verksamhetsberättelsen för en filial ges utöver de uppgifter som avses i 8 kap. 9 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom. i försäkringsbolagslagen

(upphävs)

1) namn och hemort för det företag till vilket filialen hör,

2) en redogörelse för de tillgångar och skulder som filialen under räkenskapsperioden genom överlåtelse av försäkringsbeståndet har övertagit eller överlåtit,

3) en redogörelse, om det företag till vilket filialen hör har blivit moderföretag eller varit övertagande företag vid en fusion av väsentlig storlek, om företaget genom överlåtelse av försäkringsbeståndet har övertagit eller överlåtit avsevärda tillgångar och skulder eller om företaget har delats,

4) uppgift om de övriga utländska filialerna till det företag till vilket filialen hör eller, i det fall att det företag till vilket filialen hör har fler än tio filialer, uppgift om var en kopia av ett ovan nämnt företags bokslut eller koncernbokslut med uppgifter om filialerna kan erhållas,

5) uppgift om det sammanlagda antal aktier som filialen innehar i det företag till vilket filialen hör och i det nämnda företagens moderföretag, aktiernas sammanlagda nominella belopp samt aktiernas relativa andel av aktiekapitalet och det sammanräknade röste-talet för samtliga aktier, och

6) en redogörelse för den anknytande verk-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samhet enligt 22 b § i denna lag som filialen bedriver.

Om filialen har avyttrat aktier i det företag till vilket filialen hör eller i moderföretaget, ska detta nämnas i verksamhetsberättelsen och uppgifterna enligt 8 kap. 13 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen uppges i enlighet med 9 § 3 mom. i nämnda kapitel.

40 b §

40 b §

Närmare bestämmelser och föreskrifter «om» bokslut och verksamhetsberättelse samt avvikelser

Närmare föreskrifter om filialens bokslut och verksamhetsberättelse

Närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om balansräknings- och resultaträkningsscheman, finansieringsanalysen, noter till balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen och «om» de uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen samt om balansspecifikationer och specifikationer av noterna.

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om tillämpningen av 8 kap. i försäkringsbolagslagen på upprättande av en filials bokslut och verksamhetsberättelse.

Social- och hälsovårdsministeriet kan genom förordning bestämma när och hur avvikelser, för att en rättvisande bild skall kunna ges, får göras från bestämmelserna «om» upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om hur bokslut och verksamhetsberättelse för filialer ska upprättas.

Försäkringsinspektionen kan på ansökan av en filial av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från bestämmelserna i denna lag och bokföringslagen, om undantaget behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av filialens verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse eller föreskrift, en anvisning, ett utlåtande eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller bokföringsförordningen eller bestämmelserna om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i lagen om aktiebolag, skall social- och hälsovårdsministeriet eller Försäkringsinspektionen, innan be-

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

stämelsen eller föreskriften, anvisningen, utlåtandet eller tillståndet utfärdas, begära bokföringsnämndens utlåtande härom.

Försäkringsinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja avvikelse från 40 a § 2 mom., i fråga om de scheman som skall användas för resultaträkningen och balansräkningen, noterna och verksamhetsberättelsens närmare innehåll samt från 3 kap. 6 § i bokföringslagen. En förutsättning för att en sådan avvikelse skall beviljas är att den inte strider mot Europeiska unionens rättsakter om årsbokslut.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på bokföringen för en filial till ett tredjelands försäkringsbolag för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.

6.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 39 och 40 a §,
 sådana de lyder, 39 § i lag 1323/2004 och 40 a § i lag 1135/1998, samt
ändras 37, 37 a, 38 §, 41 § 1 mom. samt 41 a och 42 §,
 sådana de lyder, 37 och 38 § och 41 § 1 mom., och 42 § i lag 1323/2004, 37 a § i lag
 1135/1998 samt 41 a § i lagarna 1135/1998 och 1323/2004, som följer:

Gällande lydelse

37 §

I pensionsstiftelsens bokföring och vid upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen (1336/1997), om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, samt *bokföringsförordningen (1339/1997), om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel eller social- och hälsovårdsministeriets eller Försäkringsinspektionens på försäkringsverksamhetens speciella karaktär baserade föreskrifter.*

Bestämmelserna i bokföringslagens 1 kap. 4 § 1 mom. och 5–8 §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 9–12 § samt 13 § 1 och 3 mom., 4 kap. 1–4 §, 5 § 3–5 mom. och 7 §, 5 kap. 2, 2 a och 4 §, 5 § 1 mom., 5 a § 2 mom., 6–13 §, 16 och 17 § samt 19 och 20 §, 6, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättandet av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse.

Med bestående aktiva i bokföringslagen avses posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för pensionsstiftelser. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas, om inte något annat föreskrivs nedan, bestämmelserna om bestående aktiva i bokföringslagen, med undantag för de ovan nämnda bestämmelserna i 2 mom., samt 5 kap. 13 och 16 §.

Föreslagen lydelse

37 §

I pensionsstiftelsens bokföring samt vid upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen (1336/1997), om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i bokföringslagens 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9–12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättandet av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsstiftelse med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättnings-tillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. *Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättnings-tillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.*

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

37 a §

En pensionsstiftelses räkenskapsperiod är 12 månader. När pensionsstiftelsens verksamhet inleds eller avslutas eller tidpunkten för bokslutet ändras får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än 12 månader, dock högst 18 månader. En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare har dock kalenderåret som räkenskapsperiod.

En pensionsstiftelse är inte skyldig att upprätta koncernbokslut. En pensionsstiftelse skall inte ingå i en sammanslutnings koncernbokslut.

38 §

För varje räkenskapsperiod skall upprättas ett bokslut som består av

- 1) en balansräkning, som ger en bild av den ekonomiska ställningen på balansdagen,
- 2) en resultaträkning, som beskriver hur resultatet har uppkommit, och
- 3) uppgifter som skall lämnas i bilagor till balansräkningen och resultaträkningen (noter).

För varje post i balansräkningen och resultaträkningen skall motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (jämförelsetal). Om specificeringen av balansräkningen eller resultaträkningen har ändrats, skall jämförelsetalet om möjligt korrigeras. På samma sätt skall förfaras, om jämförelsetalet av något annat skäl inte är användbart.

Till bokslutet skall bifogas en verksamhetsberättelse som ger uppgifter om viktiga omständigheter som gäller utvecklingen av pensionsstiftelsens verksamhet.

Handlingar som ingår i bokslutet och som bifogats till bokslutet skall vara överskådliga och bilda en helhet.

39 §

Bokslutet och verksamhetsberättelsen skall tillställas revisorerna inom fyra månader efter räkenskapsperiodens slut, om Försäkringsinspektionen på ansökan av pensionsstiftelsen av särskilda skäl inte beviljar undantag från detta. Revisorerna skall inom en månad avge en revisionsberättelse till styrelsen.

Föreslagen lydelse

37 a §

En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare har kalenderåret som räkenskapsperiod.

38 §

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse enligt 3 kap. 1 a § i bokföringslagen.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

40 a §

Om beloppet av tillverkningstidens ränteutgifter för ett lån som kan hänföras till tillverkningen av en tillgång som är avsedd att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder sammanräknat med den andel som avses i 4 kap. 5 § 2 mom. bokföringslagen är väsentligt jämfört med den anskaffningsutgift som avses i 4 kap. 5 § 1 mom. bokföringslagen, får utöver nämnda andel enligt 2 mom. också ränteutgifterna räknas in i anskaffningsutgiften.

Om inte pensionsstiftelsen visar något annat, skall anskaffningsutgiften för värdepapper av samma slag beräknas enligt först-in-först-ut-principen eller i motsatt anskaffnings- och överlåtelseordning. Som anskaffningsutgift för värdepapper av samma slag får även anges realiserade genomsnittliga anskaffningsutgifter vägda enligt volym.

(upphävs)

41 §

I balansräkningen upptas

- 1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar i balansräkningen, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,
- 2) pensionsansvar till det värde som beräknats med beaktande av 43 § och social- och hälsovårdsministeriets samt Försäkringsinspektionens föreskrifter, samt
- 3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

41 §

I balansräkningen upptas

- 1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar i balansräkningen, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,
- 2) pensionsansvar till det värde som beräknats enligt 43 §, samt
- 3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

41 a

Masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument kan tas upp i balansräkningen på ett sätt som avviker från 1 mom. enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om det gängse värdet av ett jord- eller vattnområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utö-

41 a §

Anskaffningsutgiften för de placeringar som står under balansräkningens huvudgrupp "Placeringar" och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden ska aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och övriga utgifter med lång verkningstid samt inventarier ska under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att placeringstillgångarnas verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av

Gällande lydelse

ver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det gängse värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen skall upptas i resultaträkningen. Om uppskrivningen visar sig vara obefogad skall den korrigeras på ett resultatpåverkande sätt.

Med avvikelse från 1—3 mom. och 41 § kan finansiella instrument värderas till sitt verkliga värde. Förändringar i det verkliga värdet upptas såsom intäkter eller kostnader i resultaträkningen eller i fonden för verkligt värde, som ingår i det egna kapitalet i balansräkningen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om huvudprinciperna för förutsättningar för värdering enligt verkligt värde och fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet upptas i resultaträkningen och balansräkningen samt om noter till finansiella instrument och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen. Placeringar med vilka pensionsstiftelsen idkar handel kan klassificeras som finansiella instrument som pensionsstiftelsen innehar för handel. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om klassificeringen av finansiella instrument som innehas för handel och om säkringsredovisning.

Med avvikelse från 1 och 3 mom. kan förvaltningsfastigheter och övriga placeringar som nämns i social- och hälsovårdsministeriets förordning värderas till sitt verkliga värde. Förändringar i det verkliga värdet upptas såsom intäkter eller kostnader i resultaträkningen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om förutsättningar för värdering enligt verkligt värde, fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet upptas i resultaträkningen samt noter till dessa poster och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen.

Pensionsstiftelsen skall välja värderingsmetod så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om pensionsstiftelsen väljer värdering till verkligt värde enligt 4 eller 5 mom. som värderingsprincip, kan den inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande

Föreslagen lydelse

detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat, behöver placeringar som ska betraktas som bestående aktiva och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen ska anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Som anskaffningsutgift för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument används den periodiserade anskaffningsutgiften, som fås genom att skillnaden mellan masskuldebrevslånets och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstruments nominella belopp och anskaffningsutgift periodiseras som ränteintäkter eller minskning av sådana under masskuldebrevslånets eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentets löptid. Motposten tas upp som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för masskuldebrevslånet eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentet. Den periodiserade anskaffningsutgiften nedskrivs enligt 1 mom. på basis av principen om lägsta värde eller den periodiserade anskaffningsutgiften skrivs ned endast med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån. Om en nedskrivning visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Valet av värderingsmetod görs för varje balansräkningspost och den valda värderingsmetoden följs konsekvent.

Om det verkliga värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det verkliga värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen ska i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd tillgång tas upp i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd tillgång i uppskrivningsfonden bland eget kapital. Om en uppskrivning visar

Gällande lydelse

användningsändamål. Den valda värderingsmetoden skall följas konsekvent.

I en not till balansräkningen skall balanspostvis uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde på det sätt som Försäkringsinspektionen närmare bestämmer.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för värdering av placeringar enligt verkligt värde, fastställande av verkligt värde och anskaffningsutgift för placeringar, överföringar mellan placeringstillgångar och bestående aktiva samt om framställningssättet för byggnadsavskrivningar och avskrivningar av andra utgifter med lång verkningstid.

42 §

Närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om balansräknings- och resultaträkningsscheman, noter till balansräkningen och resultaträkningen och de uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen samt balansspecifikationer och specifikationer av noterna.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om hur bokslut och verksamhetsberättelse för pensionsstiftelser skall upprättas.

Försäkringsinspektionen kan ge anvisningar och utlåtanden om hur detta kapitel, social- och hälsovårdsministeriets förordning enligt 1 mom. samt bokföringslagen och bokföringsförordningen skall tillämpas på pensionsstiftelser.

Föreslagen lydelse

sig vara obefogad ska den uppskrivning som tagits upp i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har tagits upp i uppskrivningsfonden ska återföras.

Pensionsstiftelsen ska välja värderingsmetoden så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om en pensionsstiftelse väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, kan stiftelsen inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

En tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller bestående aktiva hänförd grupp av placeringar till en annan ska åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom., då de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. iakttas.

I en not till balansräkningen ska för varje balansräkningspost uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde såsom *Finansinspektionen* närmare bestämmer.

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 4 mom. antingen 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

42 §

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och till noterna.

Social- och hälsovårdsministeriet kan genom förordning föreskriva om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen i syfte att kunna ge en rättvisande bild.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

- 1) upprättande av en pensionsstiftelsen bokslut och verksamhetsberättelse,
- 2) bestämmande av placeringarnas verkliga

Gällande lydelse

Försäkringsinspektionen kan på ansökan av en pensionsstiftelse av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 4 mom. angivna bestämmelserna och föreskrifterna, om avvikelsen behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av försäkringsstiftelsens verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse eller föreskrift, en anvisning, ett utlåtande eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller bokföringsförordningen eller bestämmelserna om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller bokföringsförordningen, skall social- och hälsovårdsministeriet eller Försäkringsinspektionen, innan bestämmelsen eller föreskriften, anvisningen, utlåtandet eller tillståndet utfärdas, begära bokföringsnämndens utlåtande härom.

Föreslagen lydelse

värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften, och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift för varje balansräkningspost i noterna,

3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, om föreskrifter om detta behövs,

4) behandlingen av derivatavtal som bokförts enligt 41 a § 1 mom. i bokföringen och bokslutet.

Finansinspektionen kan på ansökan av en pensionsstiftelse av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 1 mom. angivna bestämmelserna och de i 3 mom. angivna föreskrifterna, om avvikelsen behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av pensionsstiftelsens verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse, föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bestämmelser om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska social- och hälsovårdsministeriet innan bestämmelsen utfärdas, eller Finansinspektionen, innan föreskriften meddelas eller tillståndet ges, begära ett utlåtande om detta av bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl i ett enskilt fall bevilja undantag från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på en pensionsstiftelses bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.*

Lagens 41 a § 3 mom. tillämpas på uppskrivningar som görs efter att lagen trädde i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 71 § 2 mom. och 74 §, sådana de lyder i lag 1136/1998, samt
ändras 70 och 72 §, 74 a § 1 mom., 74 b och 77 §, sådana de lyder, 70 och 72 §, 74 a § 1 mom. och 77 § i lag 1324/2004 och 74 b § i lagarna 1136/1998 och 1324/2004, som följer:

Gällande lydelse

70 §

I fråga om kassans bokföring samt bokslut och verksamhetsberättelse iakttas bokföringslagen (1336/1997), om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, samt *bokföringsförordningen (1339/1997)*, om något annat inte följer av bestämmelserna i detta kapitel eller av social- och hälsovårdsministeriets eller Försäkringsinspektionens på försäkringsverksamhetens speciella karaktär baserade föreskrifter.

Bestämmelserna i bokföringslagens 1 kap. 4 § 1 mom. och 5—8 §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 1 och 3 mom., 4 kap. 1—4 §, 5 § 3—5 mom. och 7 §, 5 kap. 2, 2 a och 4 §, 5 § 1 mom., 5 a § 2 mom. 6—13 §, 16 och 17 § samt 19 och 20 §, 6, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättandet av en försäkringskassas bokslut eller verksamhetsberättelse.

Med bestående aktiva i bokföringslagen avses posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för försäkringskassor. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas, om inte något annat föreskrivs nedan, bestämmelserna om bestående aktiva i bokföringslagen, med undantag för de ovan nämnda bestämmelserna i 2 mom. samt 5 kap. 13 och 16 §.

Föreslagen lydelse

70 §

I en försäkringskassas bokföring samt vid upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelse ska bokföringslagen (1336/1997) iakttas, om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i bokföringslagens 1 kap. 4 § i mom., 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättandet av en försäkringskassas bokslut eller verksamhetsberättelse. *På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen.*

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en försäkringskassa med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättnings-tillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

71 §

En försäkringskassa är inte skyldig att upprätta koncernbokslut och inkludera det i sitt bokslut.

(upphävs)

72 §

För varje räkenskapsperiod skall upprättas ett bokslut som består av

- 1) en balansräkning, som ger en bild av den ekonomiska ställningen på balansdagen,
- 2) en resultaträkning, som beskriver hur resultatet har uppkommit, samt
- 3) uppgifter som skall lämnas i bilagor till balansräkningen och resultaträkningen (noter).

För varje post i balansräkningen och resultaträkningen skall motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (jämförelsetal). Om specificeringen av balansräkningen och resultaträkningen har ändrats, skall jämförelsetalet om möjligt korrigeras. På samma sätt skall förfaras, om jämförelsetalet av något annat skäl inte är användbart.

Till bokslutet skall bifogas en verksamhetsberättelse som ger uppgifter om viktiga omständigheter som gäller utvecklingen av försäkringskassans verksamhet.

Handlingar som ingår i bokslutet och som bifogats till bokslutet skall vara överskådliga och bilda en helhet.

Bokslutet och verksamhetsberättelsen skall tillställas revisorerna minst en månad före det ordinarie kassamötet.

72 §

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse enligt 3 kap. 1 a § i bokföringslagen.

74 §

Om beloppet av tillverkningstidens ränteutgifter för ett lån som kan hänföras till tillverkningen av en tillgång som är avsedd att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder sammanräknat med den andel som avses i 4 kap. 5 § 2 mom. bokföringslagen är väsentligt jämfört med den anskaff-

(upphävs)

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

ningsutgift som avses i 4 kap. 5 § 1 mom. bokföringslagen, får utöver nämnda andel enligt 2 mom. också ränteutgifterna räknas in i anskaffningsutgiften.

Om inte försäkringskassan visar något annat, skall anskaffningsutgiften för värdepapper av samma slag beräknas enligt först-in-först-ut-principen eller i motsatt anskaffnings- och överlåtelseordning. Som anskaffningsutgift för värdepapper av samma slag får även anges realiserade genomsnittliga anskaffningsutgifter vägda enligt volym.

74 a §

I balansräkningen upptas

1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,

2) ansvarsskulden till det värde som beräknats med beaktande av 79 § och 80 § 2 mom. och social- och hälsovårdsministeriets samt Försäkringsinspektionens föreskrifter, samt

3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

74 b §

Anskaffningsutgiften för de placeringar som står under balansräkningens huvudgrupp "Placeringar" och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden skall aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och andra utgifter med lång verkningstid samt inventarier skall under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att placeringstillgångarnas verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, skall skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat, behöver placeringar som skall betraktas som bestående aktiva och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen skall anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara

Föreslagen lydelse

74 a §

I balansräkningen upptas:

1) pengar och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,

2) ansvarsskuld till det värde som beräknats enligt 79 § och 80 § 2 mom., samt

3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

74 b §

Anskaffningsutgiften för de placeringar som står under balansräkningens huvudgrupp "Placeringar" och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden ska aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och övriga utgifter med lång verkningstid samt inventarier ska under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att placeringstillgångarnas verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat, behöver placeringar som ska betraktas som bestående aktiva och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen ska anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara obefogad senast vid

Gällande lydelse

obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, skall den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument kan tas upp i balansräkningen på ett sätt som avviker från 1 mom. enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om det gängse värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det gängse värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen skall upptas i resultaträkningen. Om uppskrivningen visar sig vara obefogad skall den korrigeras på ett resultatpåverkande sätt.

Med avvikelse från 1—3 mom. kan finansiella instrument värderas till sitt verkliga värde. Förändringar i det verkliga värdet upptas såsom intäkter eller kostnader i resultaträkningen eller i fonden för verkligt värde, som ingår i det egna kapitalet i balansräkningen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om huvudprinciperna för förutsättningar för värdering enligt verkligt värde och fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet upptas i resultaträkningen och balansräkningen samt om noter till finansiella instrument och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen. Placeringar med vilka försäkringskassan idkar handel kan klassificeras som finansiella instrument som innehas för handel. Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som kompletterar ministeriets förordning om förutsättningarna för värdering av verkligt värde och fastställandet av verkligt värde. Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter om klassificeringen av finansiella instrument som innehas för handel och om säkringsredovisning.

Med avvikelse från 1 och 3 mom. kan förvaltningsfastigheter och övriga placeringar som nämns i en förordning av social- och hälsovårdsministeriet värderas till sitt verkliga värde. Förändringar i det verkliga värdet

Föreslagen lydelse

utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Som anskaffningsutgift för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument används den periodiserade anskaffningsutgiften, som fås genom att skillnaden mellan masskuldebrevslånets och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstruments nominella belopp och anskaffningsutgift periodiseras som ränteintäkter eller minskning av sådana under masskuldebrevslånets eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentets löptid. Motposten tas upp som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för masskuldebrevslånet eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentet. Den periodiserade anskaffningsutgiften nedskrivs enligt 1 mom. på basis av principen om lägsta värde eller den periodiserade anskaffningsutgiften skrivs ned endast med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån. Om en nedskrivning visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Valet av värderingsmetod görs för varje balansräkningspost och den valda värderingsmetoden följs konsekvent.

Om det verkliga värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan det verkliga värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen ska i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd tillgång tas upp i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd tillgång i uppskrivningsfonden bland eget kapital. Om en uppskrivning visar sig vara obefogad ska den uppskrivning som tagits upp i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har tagits upp i uppskrivningsfonden ska återföras.

Försäkringskassan ska välja värderingsmetoden så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om kassan väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bok-

Gällande lydelse

upptas såsom intäkter eller kostnader i resultaträkningen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om huvudprinciperna för förutsättningar för värdering enligt verkligt värde och fastställande av det verkliga värdet, hur förändringar i det verkliga värdet upptas i resultaträkningen samt om noter till dessa poster och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen. Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som kompletterar ministeriets förordning om förutsättningarna för värdering av verkligt värde och fastställandet av verkligt värde.

Försäkringskassan skall välja värderingsmetod så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om försäkringskassan väljer värdering till verkligt värde enligt 4 eller 5 mom. som värderingsprincip, kan den inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden skall följas konsekvent.

En tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller bestående aktiva hänförd grupp av placeringar till en annan skall åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom., då de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. iakttas.

I en not till balansräkningen skall balanspostvis uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde på det sätt som Försäkringsinspektionen närmare bestämmer.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för värdering av placeringar enligt verkligt värde, fastställande av verkligt värde och anskaffningsutgift för placeringar, överföringar av investeringstillgångar och bestående aktiva samt om framställningssättet för byggnadsavskrivningar och avskrivningar för andra utgifter med lång verkningstid.

77 §

Närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om balansräknings- och resultaträkningsscheman, noter till balans-

Föreslagen lydelse

föringslagen som värderingsprincip, kan kassan inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

En tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller bestående aktiva hänförd grupp av placeringar till en annan ska åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom., då de värderingsprinciper som anges i 1—3 mom. iakttas.

I en bilaga till balansräkningen ska för varje balansräkningspost uppges placeringarnas anskaffningsutgift och verkliga värde såsom Finansinspektionen närmare bestämmer.

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 4 mom. antingen 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

77 §

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär utfärdas om balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet,

Gällande lydelse

räkningen och resultaträkningen och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen samt balansspecifikationer och specifikationer av noterna.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan föreskrivas om när och hur avvikelser, för att en rättvisande bild skall kunna ges, får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om hur bokslut och verksamhetsberättelse för försäkringskassor skall upprättas.

Försäkringsinspektionen kan ge anvisningar och utlåtanden om hur detta kapitel, social- och hälsovårdsministeriets förordning enligt 1 mom., bokföringslagen och bokföringsförordningen skall tillämpas på försäkringskassor.

Försäkringsinspektionen kan på ansökan av en försäkringskassa av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 4 mom. angivna bestämmelserna och föreskrifterna, om undantaget behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av försäkringskassans verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse eller föreskrift, en anvisning, ett utlåtande eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bestämmelserna om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller bokföringsförordningen, skall social- och hälsovårdsministeriet eller Försäkringsinspektionen, innan bestämmelsen eller föreskriften, anvisningen, utlåtandet eller tillståndet utfärdas, begära bokföringsnämndens utlåtande härom.

Försäkringsinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja undantag från 1 mom. samt bokföringslagens 2 kap. 9 § 1 mom. och 3 kap. 6 §.

Föreslagen lydelse

verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och till noterna.

Social- och hälsovårdsministeriet kan genom förordning föreskriva om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen i syfte att kunna ge en rättvisande bild.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om

1) upprättande av en försäkringskassas bokslut och verksamhetsberättelse,

2) *bestämmande av placeringarnas verkliga värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften, och om uppgivande av placeringarnas verkliga värde och anskaffningsutgift för varje balansräkningspost i noterna,*

3) *hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, om föreskrifter om detta behövs,*

4) *behandlingen av derivatavtal som bokförts enligt 74 b § 1 mom. i bokföringen och bokslutet.*

Finansinspektionen kan på ansökan av en försäkringskassa av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 1 mom. angivna bestämmelserna och de i 3 mom. angivna föreskrifterna, om avvikelser behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av försäkringskassans verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en bestämmelse, föreskrift eller ett tillstånd som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bestämmelser om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska social- och hälsovårdsministeriet innan bestämmelsen utfärdas, eller Finansinspektionen, innan föreskriften meddelas eller tillståndet ges, begära ett utlåtande om detta av bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl i enskilda fall bevilja undantag från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

RP 98/2015 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på en försäkringskassas bokföring för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter.*

Lagens 74 b § 3 mom. tillämpas på uppskrivningar som görs efter att lagen trädde i kraft.